

BILTEN

Društvo Slovencev TRIGLAV Banja Luka
Številka 11

Posebni dogodki

Učimo se slovenščino

Kultura nas združuje

Stiki z matično domovino

Zlate misli

Za tiste, ki radi kuhajo

Multikulturalni koncert **Muzika gradi mostove**

Dejan Heraković, bariton (Slovenije)

Yukiko Nagamine, sopran (Japana)

Maja Žalić, vokalna umjetnica (Banja Luke)

Dejan Janković, klavir (Banja Luke)

Sonja Vojvodić, violinina (Banja Luke)

Lidija Paulin, violončelo (Banja Luke)

<i>Uvodnik: Ambasador Grasselli</i>	<i>Večer z glasbo</i>
<i>Obisk ministra dr. Žekša</i>	<i>Kozara Etno - Piskavica</i>
<i>Razstava 20 let ob dnevu državnosti</i>	<i>8 srečanje nacionalnih manjšin</i>
<i>Državni sekretar dr. Boris Jesih v Banjaluki</i>	<i>Drugi slovovenski dan v Slatini</i>
<i>Dan državnosti</i>	<i>Vtisi srečanja v Slatini</i>
<i>Učimo se slovenščino</i>	<i>Srečanje Dobrodošli doma</i>
<i>Kuturni praznik - Prešeren</i>	<i>Po poteh Štajerske in Kozjanskega</i>
<i>Obisk mladih umetnikov iz Gorice pri Slivnici</i>	<i>Dan veselega druženja</i>
<i>Razstava fotografij Kranj</i>	<i>Kotiček za tiste, ki radi kuhajo - recepti</i>
<i>Pet risarskih motivov Didka</i>	
<i>MPZ Davorin Jenko</i>	
<i>Srečanje slovenskih pevskih zborov</i>	

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske

Aktivnosti v novembru in decembru

Martinovanje Sarajevo

Martinovanje Banja Luka

Predstavitev knjige "IZLET NA MODRI PLANET"

Praznovanje ob koncu leta

Priprava: Marija Grbić, Nataša Kajmaković
Besedila: Nataša Kajmaković, Valentina Gradič, Ana Kunjadić
Prevodi: Ana Kunjadić, Bernarda Pleša, Darko Mijatović
Jezikovni pregled: Valentina Gradič
Oblikovanje: Grafid d.o.o. Banja Luka
Tisk: Grafid d.o.o. Banja Luka
Število izvodov: 300

**Andrej Grasselli
Veleposlanik Slovenije v Bosni in Hercegovini**

Latinci so rekli scripta manent – to, kar je zapisano, ostane. Vodstvo društva Triglav v Banjaluki se ob vsej svoji praktični družbeni dejavnosti tega zaveda. Zopet je pred nami društveni biltén, ki nadaljuje tradicijo publikacij banjaluških Slovencev, med katerimi zlasti izstopa knjiga Vere Papež Adamič o Slovencih v Slatini in Banjaluki.

O dejavnosti društva Triglav je veliko za pisati. Med slovenskimi društvi v Bosni in Hercegovini je Triglav po svojih dejavnostih med vodilnimi. Čestitam vodstvu društva za njegovo prizadenvost, uspešnost in učinkovitost in občudujem pripravljenost iz idealnih nagibov žrtvovati ure prostovoljnega dela. Skromna materialna pomoč iz Slovenije, ki jo zelo premišljeno usmerja Urad za Slovence po svetu, v katerem gospod svetovalec Aleš Selan pozorno spremlja položaj slovenske diaspore v državah Zahodnega Balkana, brez zagona vodilnih ljudi v društву in vseh, ki stojijo v ozadju, ne bi pomenila ničesar.

Negovanje tradicije in zlasti skrb za slovenščino in slovensko pesem sta bistvenega pomena za slovensko skupnost in obogatitev mesta, v katerem banjaluški Slovenci živite. Pozornost, ki vam jo mestna oblast izkazuje, in ugled, ki ga Slovenci uživajo v Banjaluki, sta dokaz, da je mesto odprto in da so Slovenci prispevali k razvoju sredine, v kateri živijo.

Slatina nad Banjaluko je pojem slovenstva v teh krajih. Pobuda društva Triglav, ki je začelo in nadaljuje s slovenskim dnevom v tem lepem kraju na obrobju Panonije, je zadetek v polno.

Pomembno je omeniti vlogo prijateljev iz Slovenije, združenih v društву za negovanje prostovoljnega dela v Novem mestu. V sedanjem svetu, v katerem se včasih zdi, da se vse vrti okrog zlatega teleta, je pomoč iz Novega mesta prijateljem v Bosni pojav, ki ohrabruje.

Pred dvema letoma je bila v mestu ob Vrbasu odprta slovenska konzularna pisarna. S tem je pridobilo mesto, Slovenci v Banjaluki pa imajo konzula, ki stalno živi med njimi. Dve leti je to nalogu z veliko predanostjo in strokovnostjo opravljal gospod Aladar Belec, ki se mu, tako kot njegovi gospe soprogi Ani, zahvaljujem za odlično opravljeno delo.

Prispevek društva Triglav v delu Zveze Slovencev v Bosni in Hercegovini je nenadomestljiv. Koordinacija dejavnosti omogoča večji učinek in izvedbo dogodkov, ki drugače ne bi bili možni. Delovanje zveze je pomembno za poglabljanje vezi med društvi v državi in zastopanje interesov pred državnimi organi.

Brez pomoči podjetij, med katerimi je veliko slovenskih, velike prireditve, kot je Martinovanje – osrednja prireditev banjaluških Slovencev in njihovih prijateljev –, ne bi bile možne. Zato jim gre posebna zahvala.

Slovenci v Banjaluki nikoli ne mirujete. Po Martinovanju, ki je na nek način zaključek in višek leta, načrtujete naprej. Želim, da boste načrte uresničili, v okviru možnosti vam bosta veleposlaništvo in konzularna pisarna rada pomagala. Naj živi, se krepi in ostaja v cvetu mladosti banjaluški Triglav!

Obisk ministra dr. Žekša

V tridnevnom obisku po Bosni in Hercegovini je minister Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Žekš skupaj z veleposlanikom Republike Slovenije v BiH Andrejem Grassellijem obiskal tudi Republiko Srbsko. V Banjaluki se je srečal s predstavniki Vlade Republike Srbske v BiH in županom mesta Banjaluka. V razgovoru z županom je ta predložil idejo o gradnji doma nacionalnih manjšin v Banjaluki, v katerem bi imela svoj »kotiček« tudi slovenska nacionalna manjšina. Minister je županovo prizadevanje podprt, saj je to idejo na Uradu že pred časom predstavila predsednica Društva Slovencev »Triglav« Marija Grbić.

Po uradnih pogovorih so minister Žekš, ambasador Grasselli, začasni konzul Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki Branko Zupanc in člani Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvo in po svetu obiskali tudi člane slovenske nacionalne manjšine. Pogovori s člani Društva »Triglav« Banjaluka, predstavniki slovenskih društev »Lipa« iz Prijedora in Slovenskega društva »Prežihov Voranc« iz Doboja so potekali konstruktivno. Ministra so predstavniki seznanili o njihovem delu, o načrtih, ki jih imajo, o medsebojnem sodelovanju z matično domovino in tudi o težavah, s katerimi se soočajo pri delu.

Za druženje s predstavniki Republike Slovenije so se člani Društva »Triglav« Banjaluka posebno pripravili. V

Aleš Selan, predsednica Grbić, minister Žekš

prostoru nacionalnih manjšin so organizirali zakusko, ki so jo pripravili člani sami. Po resnem, vendar sproščenem delovnem sestanku je sledilo prijetno druženje. Kljub napornemu dnevu se nikomur ni mudilo na počitek. Tema za razgovor ni primanjkovalo, tudi pohvale niso izostale. Prebirajoč slovenske časopise pa smo »Novicah« prebrali: »Slovenci na področju Republike Srbske so zelo aktivni in v tem okolju izjemno sprejeti,« je po obisku v Banjaluki poudaril minister Žekš.

Nataša Kajmaković

Posjeta ministra Žekša

Ambasador Grasselli, ministar Žekš, konzul Zvonec

U trodnevnoj posjeti ministar za Slovence po svijetu dr. Žekš, u pratnji ambasadora Republike Slovenije u BiH, Andreja Grassellija, posjetio je i Republiku Srpsku. U Banjaluci se sreo sa predstavnicima Vlade Republike Srpske i gradonačelnikom Banjaluke. U razgovoru sa gradonačelnikom, predstavljena je ideja o gradnji doma nacionalnih manjšina u Banjaluci, u kojem bi poseban »kutak« imala i slovenačka nacionalna manjšina. Ministar je gradonačelnikovo zauzimanje podržao, jer je pomenuto ideju, več davno predstavila i predsednica Udruženja Slovencev »Triglav«, gđa Marija Grbić.

Nakon zvaničnih razgovora, ministar Žekš, ambasador Grasselli, privremeni konzul Konzularne kancelarije u Republike Slovenije u Banjaluci, gosp. Branko Zupanc i članovi Kancelarije Republike Slovenije, posjetili su i predstavnike slovenačke nacionalne manjine. Razgovori sa članovima Udruženja »Triglav« Banja Luka, predstavnicima slovenačkih udruženja »Lipa« iz Prijedora i slovenačkog udruženja »Prežihov Voranc« iz Doboja bili su konstruktivni. Ministra su predstavnici upoznali sa svojim radom, sa budućim planovima o međusobnoj saradnji sa matičnom domovinom, te sa sa problemima s kojima se susreću u radu. Za druženje sa čelnim ljudima Republike Slovenije, članovi Udruženja Triglav Banja Luka su se posebno pripremili. U prostoru nacionalnih manjina organizovali su zakusku koju su članovi sami pripremili. Nakon ozbiljnog, ali ipak opuštenog radnog sastanka, slijedilo je prijetno druženje. Unatoč napornom danu, nikom se nije žurilo na počinak. Tema za razgovor nije nedostajalo, a nisu izostale niti pohvale. Prelistavajući slovenačke časopise, u »Novicama« smo pročitali: »Slovenci na području Republike Srpske su veoma aktivni i u tom okruženju veoma dobro prihvaćeni« naglasio je ministar Žekš nakon posjete u Banjaluci.

Prevod Bernarda Pleša

Razstava ob 20-letnici državnosti Republike Slovenije

V Muzeju Republike Srbske je bila 27. aprila 2011 odprta razstava Identiteta Slovenije - dizajn za državo.

Povod za razstavo je obeležitev dvajsete obletnice državnosti Republike Slovenije. Muzej Republike Srbske, Ambasada Republike Slovenije in Društvo Slovencev »Triglav« Banjaluka so se skupaj potrudili in razstavo predstavili širši javnosti. Razstava je bila postavljena v Muzeju Republike Srbske in je bila nekaj časa dostopna ogledu širše javnosti. Kasneje pa se je predstavitev nadaljevala še po ostalih državah Balkana (Hrvaška, Srbija, Makedonija, Črna gora), Evropi in svetu.

Na razstavi je vse navzoče pozdravila direktorica Muzeja Republike Srbske Nada Puvačić. O vsebinskem delu razstave je govoril predstavnik

Ambasade Republike Slovenije v BiH Matija Bučar. Ob razstavi je bil izdan tudi vsebinski katalog, v katerem je slikovno in tematsko predstavljeno vse, kar državi in državljanom omogoča, da delujejo neodvisno in samostojno: valuta, identifikacijski dokumenti, službene tiskovine, logotipne inštitucije idr. Prav tako predstavlja stvari, ki določajo vizualno podobo države pri graditvi vsebine

Razstava je delo Milenka Licure, ki je v kreiranju obeležja koristil podatke o značilnostih Slovenije in dosežkih Slovencev na različnih področjih: kulturi, znanosti, družbe in naravnih lepot.

Mnogi, ki smo si imeli priložnost ogledati razstavo, smo se prvič soočili z mnoštvom stvari, ki so potrebne za začetek nastanka in obstoja države.

Vsa spoznanja so nas obogatila in prepričani smo, da bodo obogatila mnoge, ki si bodo razstavo ogledali še drugje po svetu.

Nataša Kajmaković

Izložba povodom dvadesete godišnjice državnosti Republike Slovenije

U Muzeju Republike Srpske, 27.04. 2011., bila je otvorena izložba "Identitet Slovenije – dizajn za državu".

Povod za izložbu je obilježavanje dvadesete godišnjice državnosti Republike Slovenije. Muzej Republike Srpske, Ambasada Republike Slovenije i Društvo Slovenaca "Triglav" Banjaluka, zajedno su se potrudili da predstave izložbu široj javnosti. Promocija izložbe je bila u Banjaluci, u Muzeju Republike Srpske i nekoliko sedmica je bila dostupna široj javnosti. Nakon

Banjaluke, predstavljanje se nastavilo u drugim državama: Hrvatskoj, Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori, a potom i širom Evrope i svijeta. Na izložbi je sve prisutne pozdravila direktorica Muzeja Republike Srpske, gospođa Nada Puvačić. O sadržajnom dijelu izložbe, govorio je predstavnik Ambasade Republike Slovenije u BiH, gospodin Matija Bučar. Za izložbu je izdan i katalog, u kojem je slikovno i tematski predstavljeno sve što državi i njenim državljanima omogućava da djeluju

nezavisno i samostalno: valuta, identifikacioni dokumenti, službene tiskovine, logotipi institucija, i sl.... Jednako tako predstavlja stvari, koje određuju vizuelnu sliku države pri izgradnji identiteta.

Cjelokupan sadržaj izložbe je djelo Milenka Licure, koji je u kreiranju obilježja koristio podatke o obilježjima Slovenije i dostignućima Slovenaca na različitim područjima: kultura, nauka, društvo, prirodne ljepote itd ...

Mnogi, koji smo imali priliku pogledati izložbu već na samoj promociji, suočili smo se po prvi put s mnogim obilježjima koja su potrebna za nastanak i postojanje države.

Sve spoznaje su nas obogatile i uvjereni smo, da će obogatiti i mnoge druge širom svijeta koji će imati priliku pogledati izložbu.

Prevod Bernarda Pleša

Dan državnosti

Šef Konzularne kancelarije Ambasade Republike Slovenije u Banjoj Luci g. Aladar Belec je i ove godine organizovao prijem povodom Dana državnosti Slovenije. Slovenija ove godine slavi 20 godina samostalnosti, te je to još jedan dodatni razlog za proslavu. Prijem je održan u Banskom dvoru, 16.juna 2011.godine. Na proslavi su bili prisutni eminentni gosti iz političkog, kulturnog i privrednog života područja BiH koje pokriva Konzularna kancelarija. Od najviših zvaničnika iz Republike Srpske svojim prisustvom su uveličali događaj g. Igor Radojičić predsednik Narodne skupštine Republike Srpske, g. Emil Vlajki potpredsjednik Republike Srpske, g. Jasmin Komić ministar nauke i tehnologije u Vladi Republike Srpske, akademik Rajko Kuzmanović, gđa. Jasna Brkić zamjenica gradonačelnika Banje Luke, te načelnici opština.

Na prijemu su bili i predstavnici slovenačkih udruženja iz Prijedora i Banje Luke, a hor Udruženja „Triglav“ je slovenačkom himnom pozdravio prisutne. Ambasador Republike Slovenije u BiH gospodin Andrej Grasselli je pozdravio prisutne i održao prigodni govor. Tokom prijema, ugodnu atmosferu je održavao član Udruženja „Triglav“ Dejan Janković na klaviru. Bila je ovo još jedna prilika za proslavu, druženje i uspostavljanje nekih novih veza.

Ana Kunjadić

Vodja Konzularne pisarne Ambase Republike Slovenije v Banjaluki gospod Aladar Belec je tudi letos priredil sprejem ob Dnevnu državnosti Republike Slovenije. Slovenija letos slavi 20 let samostojnosti in to je dodaten razlog za proslavitev tega.

Sprejem je bil v Banskem dvoru, 16. junija 2011 leta. Na proslavi so bili prisotni eminentni gosti iz političnega, kulturnega in gospodarskega področja BiH za katere konzularne posle opravlja Konzularna pisarna v Banjaluki. S svojim prisotstvom so oveličali sprejem visoki predstavniki Republike Srbske: predsednik Narodne skupščine Republike Srbske gospod Igor Radojčić, podpredsednik Republike Srbske gospod Emil Vlajkin, ministr znanosti in tehnologije Vlade Republike Srbske gospod Jasmin Komić, akademik Rajko Kuzmanović, namestnica župana mesta Banjaluke gospa Jasna Brkić ter vodeči ljudje občin Republike Srbske.

Na sprejemu so bili tudi predstavniki slovenskih društev iz Prijedora in Banjluke. Na začetku je Mešani pevski zbor Društva Slovencev "Triglav" s slovensko himno pozdravil vse prisotne. Ambasador Republike Slovenije v BiH Andrej Grasselli je pozdravil vse prisotne in v ta namen je imel tudi priložnostni govor. Med potekanjem sprejema je za ugodno razpoloženje skrbel član našega Društva "Triglav" pianist Dejan Janković. To je bila še ena prilika za proslavljanje, druženje in obnovitev vezi .

Prevod Nataša Kajmaković

Državni sekretar dr. Boris Jesih v Banjaluki

Ob Reviji kulturne ustvarjalnosti nacionalnih manjšin je 30. septembra in 1. oktobra v Banjaluki prisostvovala tudi delegacija iz Slovenije – državni sekretar Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih in višji svetovalec z Urada Aleš Selan. Poleg članov Društva »Triglav« je bil eden od gostiteljev tudi vodja Konzularne pisarne Republike Slovenije v BiH v Banjaluki Branko Zupanc.

Ob obisku delegacije iz Slovenije je bil organiziran sprejem pri županu Mesta Banjaluka Dragoljubu David-

oviču. Naši predstavniki so skupaj z diplomatskimi predstavniki ostalih matičnih držav, katerih nacionalne manjšine delujejo v Republiki Srbski, prisostvovali na tem sprejemu. Ob tej priložnosti so pogovori potekali o iniciativi župana Davidovića o izgradnji doma nacionalnih manjšin ter možnosti, da se v ta projekt vključijo tudi matične države nacionalnih manjšin RS.

Obisk delegacije Republike Slovenije v Banjaluki je bil zelo bogat. Poleg udeležbe na 8. Reviji nacionalnih manjšin RS je delegacija prisostvova-

la tudi pri pouku dopolnilnega pouka slovenščine. Učenci so goste iz Slovenije seznanili, kaj se učijo pri urah slovenščine, in predstavili skeč na temo, kako je lahko šola tudi zabavna.

Delegacija je obiskala Slatino, prisostvovala je na predstavitev slovenske kulinarike, ki je bila v okviru prireditve »Okusi tradicije«, in na srečanju slovenskih pevskih zborov v Banjaluki. Za njihovo prijetno počutje pa so ves čas skrbeli člani Društva »Triglav«.

Nataša Kajmaković

Dopolnilni pouk slovenščine v polnem zagonu

Kozara učenci slovenščine iz BIH s konzulom Aladarjem Belcem

Tudi to šolsko leto Ministrstvo za šolstvo in šport skupaj z Zavodom za šolstvo Republike Slovenije organizira dopolnilni pouk slovenščine. V Banjaluki je za slovenščino največje zanimanje, s poukom pa nadaljujem še v Prijedoru in Doboju.

Pouk v Banjaluki poteka ob četrtkih, petkih in sobotah, v Slatini pa ob četrtkih. Podobno kot lani so najštevilčnejši učenci otroci, kar 40 jih letos redno obiskuje pouk, a pridružila se jim je tudi skupina odraslih, ki bi se radi bolje naučili slovenščine, teh pa je tudi (skupaj z nekaterimi, ki se slovenščino učijo že dlje časa) 25. Pouk poteka v Banjaluki v petih in v Slatini v dveh v skupinah – od začetnikov do izpopolnjevalcev, prav vsaka skupina pa zahteva svoj način poučevanja, s sabo prinaša različne izzive in posledično različne jezikovno-pedagoške »sladkorčke«. Z najmlajšimi se učimo posameznih besed in fraz, velik podarek pa je še vedno na igri. S starejšimi beremo tudi daljša besedila in na podlagi njih pridobivamo besedišče in slovensko slovnicu. Z najstarejšimi pa poleg vsega »zapadamo« že v vročje debate na temo kulture, vzgoje in podobnega.

Zame kot učiteljico in jezikoslovko je še vedno največji užitek opazovanje jezikovnih podobnosti in razlik med jezikoma. Te me vedno znova navdušijo, včasih pa tudi nasmejijo. Na primer beseda *buka*, ki je slovenščina nima, ima pa še bučen, a osnova je isto hrupna. Pa beseda *smotan*, za katero mi je zdaj jasno, zakaj jo uporabljamo v kontekstu, kot jo: »smotan kot zajla«, zavit in naporen torej. Pa lokalni zgo-

dan, ki v slovenščini pomeni vse prej, kot nam veleva asociacija ob besedi. Pa kakšni hišni ljubimci, ki da jih spre-hajajo v Banjaluki ☺. Torej ne le ljubljenčkov, celo ljubimce!

Pri pouku pa seveda nikoli ne manjka kakšna pesem – na posnetku ali pa v živo, celo plešemo kdaj. Tako so se učenci s pesmijo in plesom konec septembra predstavili na srečanju nacionalnih manjšin, tako imenovani Smotri.

Prav tako je pri pouku pomembna tema pogovora Slovenija in njene geografsko-zgodovinske značilnosti, a najpomembnejše je srečevanje učencev s slovenskimi. Konec preteklega šolskega leta smo tako obiskali gimnazijce iz Novega mesta in osnovnošolce s Planine pri Sevnici, oboji pa so obisk vrnili konec septembra in v začetku oktobra. Poleg izobraževalnega programa, ki smo ga pripravili z velikodušno pomočjo članov društva, pa se je vsem otrokom v spomin vti-snilo prav gotovo samo jezikovno-družabno druženje – in to tudi največ šteje.

Valentina Gradič,
učiteljica dopolnilnega pouka
slovenščine

Učenci so ob evropskem dnevnu jezikov tudi letos nastopili na prireditvi v knjižnici

Slovenski duh med učenci dopolnilnega pouka slovenščine v šolskem letu 2010/2011

Dopolnilni pouk slovenščine v Banjaluki je bil preteklo šolsko leto pester. Pri samem **pouku** so se učenci učili slovenski jezik in imeli možnost usvojiti besedišče z vseh področij življenja: od hrane, oblačil, prometa do kulture, zdravja in drugih področij, ob tem pa se starosti in znanju primerno učiti tudi slovničnih značilnosti slovenščine. Nekaj časa je bilo pri pouku namenjenega tudi spoznavanju slovenske kulture, načina življenja ljudi, zgodovine, geografije – slovenskega duha v najširšem pomenu besede torej.

Otroci so se vključili tudi v delo Društva Slovencev »Triglav« Banjaluka in nastopili na nekaterih prireditvah, ki jih je društvo organiziralo ali na njih sodelovalo. S pesmijo Naša četica koraka so se konec septembra ob glasbeni spremljavi Aleksandra Jeremića predstavili na **srečanju nacionalnih manjšin**. Prav tako pa so s pesmijo Siva pot nastopili na **prireditvi ob evropskem dnevu jezikov** v Narodni biblioteki konec septembra. S pesmijo in recitacijo so se predstavili tudi na že tradicionalnem **Martinovanju**. Starejši učenci so pripravili razstavo fotografij z naslovom **Ljubljana – Banjaluka: Podobe dveh mest** in o značilnostih teh dveh mest spregovorili na otvoritvi razstave ob slovenskem kulturnem prazniku v februarju. Društvo Triglav je to leto organiziralo tudi **srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine iz Bosne in Hercegovine**. Prireditev je bila v začetku junija v Slatini, učenci pa so se slovensko besedo predstavili na različne načine: najmlajši v igri Maček Muri, starejši s skečem Šale o šoli, otroci iz Slatine z recitacijo pesmi Meseci, vsi skupaj pa s Kekčevim pesmijo. Igrico Maček Muri so učenci ponovili še na **Slovenskih dnevih v Slatini** konec junija.

Da bi učenci prišli v živ stik s slovensko besedo, je pomembno, da obiščejo Slovenijo, da se družijo z vrstniki iz

Slovenije ali pa z vrstniki iz drugih držav, ki se tako kot oni želijo učiti jezika svojih prednikov. Tako je 13 starejših učencev od 5. do 7. maja obiskalo vrstnike v **Novem mestu**, kjer je bil zanje organiziran pester program: ogledali so si Novo mesto, Kostanjevico na Krki in Galerijo Božidarja Jakca, kartuzijanski samostan v Pleterjah ter Otočec, obiskali so pouk na novomeški gimnaziji, veliko časa pa preživeli ob klepetu in druženju z novomeškimi učenci. 18 mlajših učencev pa je od 11. do 13. maja obiskalo **Planino pri Sevnici**. Učenci so prisostvovali pri pouku, se udeležili športnega dne, si ogledali Planino, Celje in Šentjur ter se seznanili z znamenitostmi teh krajev, tako kot starejši pa so preživeli veliko časa tudi ob klepetu in druženju.

20 banjaluških učencev pa se je od 9. do 12. junija na taboru na Kozari pridružilo še 20 ostalim učencem dopolnilnega pouka slovenščine iz Bosne in Hercegovine. Na **Taboru slovenskih otrok v BIH**, ki ga je to leto organizirala Zveza slovenskih društev v BIH »Evropa zdaj« prvič, zanj pa Društvo Slovencev »Lipac« Prijedor, so se učenci prav tako srečali s slovenščino in slovensko kulturo, sicer pa se družili še ob petju, igri in pohodih v okolici.

Nekateri učenci pa so se v želji, da se družijo v slovenskem okolju in se naučijo slovenščine še bolje, udeležili

različnih poletnih šol in taborov. **Poletne šole slovenskega jezika** v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik sta se v Ljubljani udeležila dva učenca, **Mladinske poletne šole** v Ljubljani šest učencev (to šolo prav tako organizira CSTJ), **Poletne šole slovenščine na Obali** v organizaciji Fakultete za humanistične študije tri učenke, kar nekaj učencev pa se je udeležilo tudi **Poletne šole slovenščine** na Ljubnjem v organizaciji Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in **Tabora slovenskih otrok** na Pohorju v organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa.

Možnosti za učenje slovenščine in čutenje slovenskega duha je bilo tako zelo veliko, učenci so se resnično dejavno vključili v pouk in ostale dejavnosti. To je prav gotovo dokaz, da je vzpodobjanje dopolnilnega pouka slovenščine s strani **Ministrstva za šolstvo in šport**, ki pošilja učitelje slovenščine na delo v tujino, in **Zavoda za šolstvo Republike Slovenije**, ki programsko usmerja učitelje slovenščine v tujini, prav tako pa podpora slovenskemu društvu s strani **Urada za Slovence RS v zamejstvu in po svetu**, pomembno in vredno.

Valentina Gradič,
učiteljica dopolnilnega pouka
slovenščine

Kulturni praznik učenci so s fotografijo in besedo predstavili znamenitosti Ljubljane in Banjaluke

MLADINSKA POLETNA ŠOLA V LJUBLJANI

Letos je Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik že šestič organiziral Mladinsko poletno šolo slovenščine v Ljubljani. Tečaj slovenščine se je začel v ponedeljek, 4. julija, in je končal v petek, 15. julija. Prelepa dva tedna smo preživelvi v Ljubljani in na izletih v Škofji Loki, Kranjski Gori in Idriji.

Letos je bilo 134 učencev iz 16 držav. Razdeljeni smo bili v 13 skupin. V prvi skupini so bili mladostniki, ki ne govorijo slovenščine. To so večinoma učenci iz Kanade in Amerike. V 13. skupini so bili izpopolnjevalci. To so večinoma učenci iz Italije in Argentine. Učenci iz Banjaluke smo bili razdeljeni v tri različne skupine. Milan Čenić je bil v peti skupini, Aleksandar Kelečević, Jelena Glizjan in Stefan Drinić so bili v šesti skupini, sama pa sem bila v dvanajsti skupini.

Pri pouku smo se pogovarjali o različnih temah, o slovenski kulturi in se seveda učili slovenske slovnice. Tudi domače naloge smo reševali vsak dan. Pisali smo spise, ki jih zdaj lahko preberemo v letošnjem poletniku.

Spali smo v tripoteljnih sobah v dijaškem domu Po-ljane. Dom se nahaja 15 minut od centra Ljubljane. Tam smo imeli tudi zajtrk, kosilo in večerjo. Dopoldne smo imeli pouk, popoldne pa različne dejavnosti. Pri tem so nas spremljali asistenti Mladinske poletne šole. Skupaj z nami so se pogovarjali in šalili. Bili so presenečeni, ko so ugotovili, da nas veliko želi študirati v Sloveniji. V prostem času smo lahko bili na igrišču ali po hodnikih, kjer smo peli in se zabavali.

V petek smo imeli zaključno prireditvev. Po prireditvi so nekateri šli domov, nekateri pa so ostali še en dan. Zdaj vsi upamo, da se bomo naslednje leto videli in da nam bo še lepše kot letos

Jovana Dimitrijević

PO SLOVENSKO NA SLOVENSKI OBALI

Od 18. do 31. julija 2011 je potekal 18. poletni tečaj slovenščine na slovenski Obali, in sicer v Kopru. Fakulteta za humanistične študije je bila spet zelo dober organizator in je svojim 62 udeležencem pripravila poleg učenja zelo prijetne počitnice.

To leto govorijo že številke same zase. Torej: 18. obletnica, 62 udeležencev, 13 držav, 5 skupin in številni lektorji in asistentki, ki so se zelo potrudili, da bi na udeležence prenesli čim več znanja.

V tem letu smo bile na poletnem tečaju slovenščine tudi tri članice Društva »Triglav«: Nikolina Čenić, Marina Šopalović in Aleksandra Rogić. Nad tema dvema tednoma smo bile navdušene. Čeprav je bilo včasih naporno, smo se imele odlično.

Vsek dan smo imeli obvezeni pouk: štiri šolske ure smo se učili slovenščino. Potem pa je sledil kratek odmor, ogled kakšnega slovenskega filma ali pa še več pouka. Vsak se je odločil, kaj mu je všeč. Zvečer so bile na vrsti različne delavnice. Udeleženci smo se lahko odločili za slovensko folkloro, istrsko ljudsko glasbo, gledališko ali literarno delavnico. Na ta način smo se še kaj naučili o slovenski kulturi in se sprostili v prijetni družbi. Treba je omeniti tudi ekskurzije in nova poznanstva. Udeležence so nas odpeljali na različna mesta v slovenski Istri (Lokev, Tomaj, Škocjan, Piran idr.) in nam omogočili spoznavanje sodobnih pisateljev. Na literarnem večeru smo spoznali Marka Kravosa – slovenskega pisatelja iz Trsta; v Tomaju pa Josipa Ostija, bosansko-slovenskega pisatelja. To, kar je bilo verjetno vsem udeležencem najbolj všeč, pa je bilo gosto morje. Čeprav je precej deževalo, se je našlo nekaj časa tudi za kopanje in uživanje na plaži. In čeprav vreme ni bilo najboljše, smo se imeli odlično, v dobrni družbi je namreč vse odlično.

Nikolina Čenić

PESTRO NA POLETNI ŠOLI SLOVENSKEGA JEZIKA V LJUBLJANI

Od 18. do 29. julija je v Ljubljani potekala že 30. Poletna šola slovenskega jezika, ki jo je obiskalo 145 učencev iz 35 držav (Argentina, Venezuela, Kolumbija, Kanada, ZDA, Slovaška, Češka, Nemčija, Švedska, Japonska, Črna gora, Srbija, BiH, Grčija, Avstralija idr.). Iz Društva »Triglav« sva se šole udeležila Nikola Kunjadić in Ana Pristaš.

Učenci smo bili razdeljeni v šest skupin, odvisno od predhodnega znanja slovenskega jezika, kar smo morali pokazati že prvi dan s pisanjem testa. Bila sva v četrti oziroma peti skupini, kar je zagotovo pohvalno.

Pouk slovenščine je bil vsak dan od 9.00 do 12.30 na Srednji zdravstveni šoli na Poljanah. Učila smo se slovničo, razumevanje besedil, konverzacijo, branje in poslušanje. Učitelji so bili tudi vedno na voljo za dodatno pomoč. Učenci smo imeli vsak dan tudi domačo nalogu.

Organizacija celega tečaja je bila tudi sicer izredna. Odlični organizatorji in njihovi asistenti so učencem omogočili 15 nepozabnih dni. Vsak dan so bile po šoli organizirane razne aktivnosti, npr. spoznavni večer, ko smo učenci predstavljeni svoje države, obisk Ljubljanskega gradu, Moderne galerije, vinote-

ke z degustacijo slovenskih vin. Učenci smo si ogledali tudi film Piran – Pirano, veslali smo po Ljubljanici in si tako ogledali Ljubljano še z druge perspektive. Vozili smo se s kajakom in kanujem in plavali v Ljubljanici. Svoje znanje o Sloveniji smo preizkusili tudi z zanimivim »kvizom v kavarni«. Imeli smo še druge športne aktivnosti, npr. odbojkarski turnir v telovadnici šole.

Na koncu tečaja smo se učenci predstavili z zaključno prireditvijo, na kateri smo pokazali, koliko jezika so se naučili v teh 15 dneh.

Oba člana društva sva nad tečajem navdušena, najin odgovor na to, če sva se imela lepo, pa je vedno isti: Ne, bilo je odlično in še več.

Nikola Kunjadić

UČENCI S PLANINE OBISKALI BANJALUŠKE VRSTNIKE

V začetku oktobra je 11 učencev in 5 učiteljev z naše šole vrnilo obisk banjaluškim učencem dopolnilnega pouka slovenščine. Planinska zasedba se je udeležila dopolnilnega pouka slovenščine, si ogledala znamenitosti Banjaluke, obiskala Krupo na Vrbasu, zajahala banjaluške konje na Čokorsih poljih in bila na obisku pri rednem pouku v OŠ Holandija v Slatini pri Banjaluki. Poleg vseh znamenitosti in zanimivosti je bilo

veliko časa namenjenega medsebojnemu druženju in skozi pogovor ter hrano spoznavanju različnih kultur, ki se na tem prostoru srečujejo.

Slovenski učenci so svoje vtise strnili v naslednjih besedah:

V petek po pouku smo odšli v Bosno. Vožnja z avtobusom se je zavlekla, zato smo zamudili vse dejavnosti za tisti dan. Ko smo prispeali, smo se spoznali z gostitelji. Pozdravili smo se tudi s starimi

prijatelji. Nato smo jaz, Ana in najina gostiteljica šle v mesto in domov. Stanovanje, v katerem sva prebivali, je bilo zelo lepo. Naslednji dan smo sodelovali pri pouku slovenščine. Pouk mi je bil zelo zanimiv. S puncami smo si ogledale mesto, nato pa se razšle in odšle na kosilo. Naju z Ano je gostiteljica peljala na čevapčiče (ki smo jih jedli za kosilo vsak dan ☺). Potem pa smo si Banjaluko ogledali še z učitelji in imeli program z glasbenikom Stenom Vilerjem. Naslednji dan smo šli na kratek pohod. Po kosilu pa smo šli jahat konje. Naslednje jutro smo se poslovili od gostiteljev in odšli domov. Ustavili smo se še v Slatini, da smo videli, kako tam poteka pouk. V Banjaluki mi je bilo zelo vše.

Laura Kovač

Na Banjaluko imam prekrasne spomine. V petek je bila pot zelo dolga, ampak se je dalo zdržati, ker sem bila v velikem pričakovanju. Pričakali so me zelo prijazni ljudje s toplim domom. Všeč mi je bil sprehod po Banjaluki in izlet iz Banjaluke v Krupo na Vrbasu. V najlepšem spominu mi bo ostalo jahanje konjev. Pot domov je bila krajša kot v petek. Upam, da bova z gostiteljico ostali prek maila v stiku in si večkrat pisali.

Maja Novak

V Bosni mi je bilo super, mega fantastično. Zelooo so mi bili všeč čevapčiči in vsa druga hrana ... Všeč so mi bili vodometi, posebej tisti, po katerih smo lahko hodili. Zelo so mi bile všeč trgovine, ker jih je bilo ogromno in to je super. S Tejo sva imeli fantastične gostitelje, bili so zelo gostoljubni in nama razkazali veliko več Banjaluke, kot pa smo imeli v programu. Ocena od 0 do 10 je 100, ker mi je bilo vse všeč (razen dolge vožnje).

Sabina Pušnik

V Bosni mi je bilo všeč, imela sem zelo prijazno gostiteljico. Všeč so mi bili čevapi in trgovina Boska. Spoznali smo veliko novih prijateljev.

Ana Planko

Izlet v Banjaluko mi je bil zelo všeč. Zanimivo je, kako se šola v Slatini razlikuje od naše. Všeč mi je bil tudi pouk slovenščine in vse ostalo, kar smo počeli. Najbolj pa mi je seveda ostalo v spominu to, da sem srečala

Teodoro, učenko, ki je bila v maju pri meni. Upam, da pridejo banjaluški učenci naslednje leto spet na Planino in da bomo mi tak izlet ponovili.

Teja Šterpin

Najbolj mi je ostalo v spominu, ko smo šli v 6ocko (to sem napisal v cirilici, prebere pa se Boska) in ko smo čakali na meji (⊗), ko smo hodili po mestu, ko smo odšli na jahanje. Najbolj so mi pa bili všeč (!) čevapi in stanovanje Viktorja in Nikše.

Aljaž Koprivc

O obisku slovenskih učencev pri pouku v Slatini pa sta svoje vtise strnila tudi Marijana Brdan in Luka Babić.

Ko so prišli otroci s Planine, smo jih pričakali zelo nasmejani. Moj razred je bil zelo vesel, zato ker sta prišla na

obisk dva fanta s Planine. Bila sta pri pouku srbsčine in likovne vzgoje. Pri pouku srbsčine jima je bilo najverjetnejše dolgočasno, ker se nismo veliko pogovarjali, učiteljica pa je veliko brala. Pri likovni vzgoji pa je bilo zelo zabavno. Miha in Kristjan sta se z mojimi sošolci veliko pogovarjala. Govorili so srbsko, ampak sta razumela.

Marijana Brdan

V ponedeljek so na obisk naše šole prišli otroci s Planine. In najbolj všeč mi je bilo to, da sem spet videl Martina, saj sem bil pri njem na obisku v maju. Vsi učenci s Planine so bili pri pouku in mojim sošolcem je bilo najbolj smešno, ker so govorili slovensko.

Luka Babić

Nepozabni dnevi v Banjaluki

(drugi del izmenjave med dijaki Gimnazije Novo mesto in učenci slovenščine iz Banjaluke)

V maju smo na naši gimnaziji gostili dijake iz Banjaluke, ki se v prostem času učijo slovenskega jezika, saj so potomci tamkaj živečih Slovencev. Prišel je čas, da jih obiščemo mi, in tako smo v četrtek, 29. septembra, v jutranjih urah odšli na pot. Štirinajst dijakov so spremljale ravnateljica prof. Natalija Petakovič, mentorica izmenjave prof. Suzana Krvavica ter Branka Bukovec, vodja projektov na Društvu za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto (društvo je bilo soorganizator izmenjave). Vreme je bilo kot nalač toplo in sončno, zato nam je vožnja minila hitro. Ko smo prispeli, so nas pred prostori društva nacionalnih manjšin pričakali naši gostitelji in nam pripravili lep sprejem. Preden smo se odpravili h gostiteljem domov, je sledila obvezna pojedina banjaluških »čevapov«, nad katerimi smo bili izredno navdušeni. ☺ Popoldne smo se z vodičko Ano sprehodili po mestu. Med drugim smo si ogledali trdnjavo Kastel, pravoslavni cerkvi sv. Odrešenika in sv. Trojice, zgradbi vlade in narodne skupščine ter še mnogo drugih znamenitosti.

Drugi dan, v petek, smo zjutraj obiskali Narodni muzej Republike Srbske, kjer smo se seznanili z zgodovino Banjaluke z okolico od prazgodovine pa vse do današnjih dni. Sledil je obisk pouka v gimnaziji, kjer smo se porazgubili po šolskih klopeh šole, ki šteje okoli 1200 dijakov. Zvečer smo si v Narodnem gledališču ogledali 8. prireditve nacionalnih manjšin z naslovom MULTIETNIČNA VIZIJA 2011, na kateri se je predstavilo 12 manjšin, živečih v mestu, med drugim tudi Slovenci, zagotovo pa so na oder največ energije prinesli najmlajši banjaluški Slovenci, ki so se predstavili s spletom slovenskih otroških plesov.

Tretji dan, v soboto, smo dopoldne obiskali učno uro slovenskega jezika, ki ga sicer poučuje profesorica iz Slovenije na začasnom delu v Banjaluki. Nato smo se

© Nina Gradič

odpeljali v znamenit samostan trapistov Marija zvezda, kjer še vedno po skrivnostni recepturi izdelujejo sir trapist, sami pa so tudi začetniki pivovarstva, saj so ustanovili danes zelo znano banjaluško pivovarno. Po premagovanju ovinkov smo prispeli v Slatino, danes zdraviliški kraj, v katerem so Slovenci v smislu napredka pustili velik pečat. Zvečer se je v Banjaluki, na glavnem trgu pred trgovino Boska, odvijala prireditev manjšin, na kateri so zopet nastopili najmlajši banjaluški Slovenci, tokrat ob spremljavi animatorja iz Škofje Loke. Zraven so bile stojnice, na katerih je bilo moč najti veliko nacionalnih kulinaričnih specialitet, našel se je tudi dolenski cviček. ☺ (V poznih urah smo, kot se za mlade spodbili, odšli v diskoteko KRUNA, največjo v Banjaluki, nad katero smo bili več kot navdušeni.)

Zadnji dan, v nedeljo, je prišel čas za slovo, ki smo ga težko vzeli k srcu. Ko smo se poslovili od svojih prijaznih in radodarnih gostiteljev, smo se zavezali, da se zagotovo kmalu vidimo. Sledila je vožnja skozi slikovito Bosansko krajino do Prijedora in nato ob toku reke Sane navzgor. V Sanskem Mostu sta nam naši bivši dijakinji, sestri Edina in Habibe, razkazali mesto. Obiskali smo džamijo, velja pa omeniti, da smo zagotovo pokupili vse baklave v mestu. ☺ Nato sta nas dekleti popeljali v svojo domačo hišo, kjer smo se udobno namestili in uživali ob čevapčičih in pravi turški kavi ter doživeli pravo bosansko gostoljubje. Že kar siti, a nič kaj željni odhoda smo se usedli na avtobus ter po zaslugu odlične voznice Hermine, ki je bila kot ženska voznica avtobusa prava atrakcija, kamor koli smo prišli, srečno in varno prispeli v Novo mesto. Na koncu smo vsi skupaj sklenili, da je bila izmenjava nepozabno doživetje in da mora le-ta preiti v tradicijo naše gimnazije. ☺

Jan Hudejla

Kulturni praznik – tokrat drugače

Mesec februar, v našem društvu imenovan mesec Prešernovih dni in mesec kulturnih dogodkov, je bil tokrat pripravljen na drugačen način. Strogo literarno književne prireditve ob počastitvi spomina na velikana slovenskega pesništva so doobile drugačno obliko. »Niso kultura samo Prešeren in njegove pesmi, kultura je vse, kar nas povezuje v zgodovini, umetnosti, kar v nas budi občutek za lepo,« je v uvodniku kataloga za razstavo »Ljubljana – Banjaluka: Podobe dveh mest« napisala profesorica slovenščine Valentina Gradič. Tako so tokrat osrednji dogodek praznovanja slovenskega kulturnega praznika pripravili učenci dopolnilnega pouka slovenskega pouka skupaj s svojo učiteljico.

Razstava fotografij »Ljubljana – Banjaluka: Podobe dveh mest« so predstavitev znamenitosti dveh mest, ki so jih učenci v sliki, z besedo in pesmijo predstavili.

»Vzporednice ljubljanskih in banjaluških znamenitosti so večinoma jasne že na prvi pogled – na primer Ljubljanski grad, Tvrđava Kastel – gradova, ki sta svojo obrambno vlogo sicer že zdavnaj izgubila, a s svojimi debelimi zidovi in strateško lego še vedno zgovorno govorita o davnih časih. Pri kateri od drugih znamenitosti pa vzporejanje zahteva malo več poglobljenosti – na primer Mesarski most in Safikadin grob – eden popolnoma nov, drugi star in na prvi pogled zapuščen, popolnoma različnih namenov, oblik, a sporočilo, ki ga prinašata, je isto: ljubezen in vera vanjo,« je v uvodniku še napisala učiteljica.

Vzporednice ljubljanskih in banjaluških znamenitosti so bile prikazane na 42 fotografijah in vsako paralelo so predstavili učenci dopolnilnega pouka slovenščine v slovenskem jeziku, ki so se ga in se ga še učijo, letos še po-

sebno intenzivno s pomočjo učiteljice Valentine Gradič.

V programu je sodeloval tudi pevski zbor »Davorin Jenko« pod vodstvom dirigenta prof. Aleksandra Jeremića. Pevski zbor letos praznuje 10 let delovanja. Tako sta dva stebra našega društva priredila čudovit, vsebinsko in oblikovno drugačen program. Bil je to program, ki v nas budi občutek za lepo, to je občutek, ki ga nosimo in spodbujamo sami ali pa s pomočjo onih, ki so za to obdarjeni.

Tokrat so se z nami družili številni prijatelji našega društva. Posebno počaščeni smo bili, ker se je naše prireditve udeležil predstavnik Veleposlaništva Republike Slovenije v Sarajevu Matija Bučar kakor tudi predstavniki Mestne uprave, kulturni delavci in predstavniki številnih medijev.

Nataša Kajmaković

Kulturni praznik – ovaj put drugačije

Mjesec februar, u našem Društvu imenovan je mjesec Prešernovih dana, mjesec kulturnih događaja, ovog puta pripremljenih na drugačiji način. Strogo literarne književne pripredbe u znak sjećanja na velikana slovenačkog pjesništva, dobile su drugačiji oblik. „Nisu kultura samo Prešeren i njegove pjesme, kultura je sve što nas povezuje u istoriji, umjetnosti, što u nama budi osjećaj za lijepo“ u uvodu kataloga za izložbu „Ljubljana – Banja Luka: Podobe dveh mest“ napisala prof. Valentina Gradič. Ovog puta središnji događaj proslave slovenačkog kulturnog praznika pripremili su učenici dodatne nastave slovenačkog jezika zajedno sa svojom učiteljicom.

Izložba fotografija „Ljubljana – Banja Luka: Podobe dveh mest“ predstavila je obilježja dva grada u slici, a učenici su ih predstavili riječju i pjesmom.

„Poređenja ljubljanskih i banjalučkih obilježja jasne su već na prvi pogled – npr-Ljubljanski grad i tvrđava Kastel – tvrđave, koje su svoju odbrambenu ulogu već davno izgubili, a sa svojim debelim zidinama i strateškim položajem još uvijek rječito svjedoče o davnim vremenima. Neka druga obilježja pri upoređivanju zahtijevaju više zadubljenosti, npr. Mesarski most i Safikadin grob – jedan nov, drugi star, zapušten, sa potpuno različitom namjenom, a i pored stoljetnog vremenskog razmaka, oba su sa zajedničkom namjenom, a to je: ljubav i vjera u nju.“

Poređenja ljubljanskih i banjalučkih obilježja prikazana su u 42 fotografije i svaku paralelu su tumačili učenici dodatne nastave na slovenačkom jeziku, kojega su se i još uvijek se uče, ove godine posebno intenzivno, zahvaljujući svojoj učiteljici.

U programu je sudjelovao i mješoviti hor „Davorin Jenko“ pod ravnateljem dirigenta prof. Aleksandra Jeremića. Ove godine, hor slavi desetu godišnjicu svoga rada. Dakle, dva stuba našeg Društva, priredili su prekrasan, sadržajno i oblikovno drugačiji program. Bio je to program, koji u nama budi osjećaj za lijepo, to je osjećaj, kojeg nosimo i podstičemo sami ili uz pomoć onih koji su za to nadareni.

Ovog puta, s nama su se družili brojni prijatelji Društva. Posebno smo bili počašćeni jer je na ovom kulturnom događaju prisustvovao i predstavnik Ambasade Republike Slovenije u Sarajevu g. Matija Bučar, kao i predstavnici gradske uprave, kulturni radnici i predstavnici brojnih medija.

Prevod Bernarda Pleša

Obisk mladih umetnikov iz Gorice pri Slivnici

Letošnje »Prešernove dni« je naše društvo popestrilo s posebnim programom. V goste smo povabili vokalno skupino Kresnice in mlade člane dramske sekcije Kulturnega društva Gorica pri Slivnici. Mladi umetniki so se predstavili 25. februarja 2011 z dramsko-glasbeno uprizoritvijo Prešernove balade Povodni mož. Izvajalci so v eno uro trajajoči predstavi med številne obiskovalce v gledališču Jazavac v Banjaluki vnesli slovenski duh.

Občinstvo je težko razumelo slovensko besedilo, a Prešernovo balado o Povodnem možu in gizdavi lepotici Urški so nastopajoči mojstrski povezali z glasbenimi vložki. Te je občinstvo zagotovo razumelo. Glasba je torej odigrala osrednjo vlogo – spregovoril

je univerzalni jezik, ki ne pozna preprek niti meja. Bila je to energija, ki so jo izzarevali in širili z odra pevke, igralci in kitarist.

Kresnice so s plesom in petjem slovenskih pesmi in uglašbenimi Prešernovimi pesmimi podkrepile specifičnost vsebine Povodnega moža.

»Plesala sta, kot bi ju nosil vihar,« je eden izmed verzov te pesmi. In prav v tem viharju čustvenosti prisotni niso ostali hladnokrvni. Bučen aplavz je odzvanjal po dvorani, sploh ko je pesem »O, Vrba« na koncu predstave marsikomu vrnila spomin na njegov rojstni kraj v Sloveniji.

Bil je to lep večer, poln prebujačih se čustev; večer, ki se je nadaljeval v prijetnem druženju v klubu Mystique.

Drugi dan so naši gosti izkoristili za kratek nakup, ogled mesta in obisk znanega samostana Trapistov – Marija Zvezda. Tu se je z našimi gosti družil tudi konzul Konzularne pisarne Veleposlaništva Republike Slovenije v Banjaluki gospod Aladar Belec.

Ostalo je malo časa. Hitro, da ne zamudimo ... Verz »Pa ni blizu, ni blizu do bele Turčije, kjer v Donavo bistra se Sava izlije«, ki ga je ob našem druženju malo priredil Povodni mož Metod, češ mudi se nam, ker Slovenija ni blizu, je tako postal moto gostovanja Kresnic v Banjaluki. Časa je bilo resnično premalo, a naša želja za daljšim druženjem velika. – Pa drugič, ko se nam nikamor ne bo mudilo.

Nataša Kajmaković

Posjeta mladih umjetnika iz Gorice kod Slivnice

Ovogodišnje "Prešernove dane" naše je Društvo obogatilo posebnim programom. U goste smo pozvali vokalnu grupu "Kresnice" i mlade članove dramske sekcije Kulturnog društva Gorica kod Slivnice. Mladi umjetnici su se 25. februara 2011. godine, predstavili sa dramsko-umjetničkim uprizorenjem Prešernove balade "Povodni mož". Izvođači su u jednočasovnoj predstavi brojnoj publici u pozorištu "Jazavac" u Banjaluci, dočarali slovenački duh.

Publika je težko razumjela slovenački tekst, ali Prešernovu baladu o "Povodnem možu" i gizdavoj ljestvici Urški, koju su izvođači majstorski povezali sa muzičkim odsjećima, publika je zasigurno razumjela. Muzika je, dakle, odigrala središnju ulogu - univerzalni jezik, koji ne poznae ni prepreke niti granice. Bila je to energija, kojom su zračili i širili je sa pozornice pjevači, glumci i gitarista.

"Kresnice" su plesom i pjevanjem slovenačkih pjesama i uglažbljenim Prešernovim pjesmama podkrepili specifičnost sadržaja "Povodnog moža".

"Plesali su, kao da ih je nosio vihor". I upravo u tom vihoru emocija prisutni

nisu mogli ostati nedirnuti. Bučan aplauz odjeknuo je dvoranom, a pjesma "O, vrba" na kraju predstave je mnoge je vratila u njihov rodni kraj u Sloveniji.

Bilo je to lijepo veče, puno probuđenih emocija: veče, koje se nastavilo u prijatnom druženju u klubu "Mystique".

Drugi dan naši su gosti iskoristili za kraću kupovinu, obilazak grada i posjetu poznatom samostanu Trapista – Marija Zvijezda, gdje se našim sunarodnjacima pridružio i konzul Konzularne kancelarije Ambasade Republike Slovenije u Banjaluci, gosp. Aladar Belec.

Ostalo je malo vremena. Brzo, da ne zakasnimo... "Pa, ni blizu, ni blizu do bele Turčije, kjer v Donavo bistra se Sava izlije... Ovaj stih, kojega je napisao "Povodni mož" Metod, postao je moto gostovanja Kresnic u Banjaluci" – Brzo da ne zakasnimo ... (Manca Čudež).

Vremena je zaista bilo premalo, a naša želja za daljnjjim druženjem velika. – Onda, drugi put, nigdje nam se neće zuriti!

Prevod Bernarda Pleša

Razstava fotografij Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja

Proslave v počastitev dneva mesta Banjaluka 22. aprila so se tokrat udeležili tudi člani Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja. Društvo letos proslavlja 100-letnico delovanja. Lep jubilej in bogato delo za strastne fotografje, ki so na svojih poteh s fotografskimi posnetki beležili stvari, ki jih mnogi ne opažamo, ne občutimo. Žalostno, vendar resnično se tega mnogi zavemo šele, ko se odločimo za ogled fotografskih razstav.

»Fotografija ni samo značajna vizualna komunikacija, jezika in pisave sodobnosti, ona je most med ljudmi in prostora,« je pisalo v katalogu ob razstavi.

Most povezave med fotografi KMF AUF BiH, AFIAP in Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja obstaja že več kot deset let. Povezujejo jih mnoge fotografske razstave po zamejstvu in svetu. Povezuje jih prijateljstvo in prav to je bilo ključno, da ob počastiitvi mestnega praznika Banjalučanom fotografi KMF AUF BiH s pomočjo in sodelovanjem

mesta Banjaluke, Društva Slovencev »Triglav« Banjaluka, Narodne in Univerzitetne knjižnice Republike Srbske skozi prizmo avtorjev iz Kranja predstavijo drugačen svet.

Vsi, ki smo bili prisotni na otvoritvi razstave, smo uživali v lepoti in različ-

nosti posnetkov. Prav gotovo so se mnogi med nami ob določenih fotografijah čudili potrežljivosti, ki je potrebna za nastanek uspešne, mojstrske fotografije.

Nataša Kajmaković

Izložba fotografija Fotografskog društva Janez Puhar iz Kranja

U čast dana grada Banjaluke 22. aprila, u proslavi su učestvovali članovi Fotografskog društva Janez Puhar iz Kranja. Društvo ove godine proslavlja stotu godišnjicu. Lijep jubilej i bogat rad za strastne fotografje, koji su na svom putu, fotografijama bilježili stvari, koje

mnogi od nas ne zapažaju i ne osjećaju. Tužno ali istinito, toga postanemo svjesni tek kada se odlučimo za obilazak fotografskih izložbi.

„Fotografija nije samo značajna vizuelna komunikacija, jezika i pisanja

savremenosti, ona je kao most koji povezuje ljude i prostor.“

Most povezanosti postoji već više od deset godina među fotografima KMF AUF BiH, AFIAP i Fotografskim društvom Janez Puhar iz Kranja. Povezuju ih mnoge fotografske izložbe širom svijeta. Povezuje ih prijateljstvo, koje je i bilo ključno, da pri proslavi praznika grada, Banjalučanima fotografije KMF AUF BiH uz pomoć i saradnju grada Banjaluka, Narodne i univerzitetske biblioteke Republike Srpske, kroz prizmu autora iz Kranja, predstave i dožive drugačiji svijet.

Svi prisutni na otvaranju izložbe uživali su u lepoti i različitosti snimaka. Sigurno su se mnogi među nama pred nekim od fotografija zapitali: „Kako veliki izazov i strpljenje su potrebni za nastanak uspešne, profesionalne fotografije?“

Prevod Bernarda Pleša

Pet risarskih motivov Zorana Didka

Že vrsto let poteka uspešno sodelovanje med Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in Društva »Triglav« Banjaluka. Vez s sonarodnjaki ni le vez prijateljstva, temveč uspešno skupno delo v mnogih projektih, predvsem na kulturnem področju. Plod skupnega dela je tudi letošnja likovna razstava, ki so jo pripravili zgoraj omenjeno društvo, Galerija Božidar Jakac iz Kostanjevice na Krki in Kulturni center Banski dvor Banjaluka.

Razstava »Pet risarskih motivov Zorana Didka« je posvečena 100. obletnici slikarjevega rojstva. Banjaluka je imela tokrat priložnost, da predstavi širiš javnosti bogat opus Zorana Didka. Otvoritev razstave je bila 21. aprila 2011. Uvodni govor je imel direktor Galerije Božidar Jakac Bojan Božič, ki je mnogim Banjalučanom že poznan, saj je našemu mestu, Banjaluki, tokrat že četrtič predstavil slikarje Dolenjske.

O samem avtorju, njegovem delu, risbah pa je govoril kustos iz Kostanjevice na Krki: »Za Zorana Didka bi lahko rekli, da je *enfant terrible* slovenskega slikarstva. Če nič drugega, je vsekakor med umetniki, ki so v likovnih muzejih deležni stalnih postavitev svojih del, avtor z najmanj

samostojnimi razstavami za časa svojega življenja. Didkovo ustvarjanje je razmeroma še neraziskano, njegovo pedagoško delo pa je izjemnega pomena. Didkov moto je: Vsega se ne da naučiti – bistvo je prepričljeno ustvarjalni intuiciji. Slikarjevo likovno izražanje so slike, risbe, ki so razstavljeni v petih tematskih sklopih: Avtoportreti, Sedmina, V internaciji, Pred štafajrom in Krajina. Slikarstvo Zorana Didka moramo dojemati kot avtonomen del likovnega izražanja, vzrok, da se avtorska poetika ni razvijala povsem linearne, pa iskati med drugim tudi v Didkovem širokem diapazonu ustvarjalnega izražanja, ki se poleg likovne teorije pne od arhitek-

ture do oblikovanja, skupna točka pa je stremljenje k humanizmu.«

Za poznavalce slikarstva so Didkove risbe posebno privlačne, medtem ko so za ljubitelje in slabše poznavalce nekaj novega in izbira lastnega razmišljanja.

Razstavo je odprl namestnik Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki Branko Zupanc. Njegove otvoritvene besede: »Saj sta že prejšnja govornika o vsem govorila ...« so bile spontane in sproščene ter ponovni dokaz povezanosti narodov in njihovih kultur.

Nataša Kajmaković

Pet motiva crteža Zorana Dideka

Več dugi niz godina traje uspešna saradnja između Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto i Udruženja "Triglav" Banja Luka. Veza sa sunarodnjacima nije samo veza prijateljstva, nego i uspešan zajednički rad u mnogim projektima, prije svega na kulturnom području. Plod zajedničkog rada je i ovogodišnja likovna izložba, koju su pripremila pomenuta društva, u saradnji sa Galerijom Božidar Jakac iz Kostanjevice na Krki i Kulturnim centrom Banski dvor Banja Luka.

Izložba "Pet motiva crteža Zorana Dideka" posvećena je stotoj godišnjici rođenja slikara. Banja Luka je ovaj put imala priliku široj javnosti predstaviti bogat opus Zorana Dideka. Izložba je bila otvorena 21. 4. 2011. godine. Uvodni govor je održao

direktor Galerije Božidar Jakac, gospodin Bojan Božič, koji je mnogim Banjalučanima već poznat, jer je našem gradu, Banjaluci, već četvrti put predstavio slikare Dolenjske.

O samom autoru, njegovom radu, crtežima govorio je kustos iz Kostanjevice na Krki.

"Za Zorana Dideka bi se moglo reći, da je enfant terrible slovenačkog slikarstva. Ako ništa drugo, svakako je među umjetnicima, koji su u likovnim muzejima prisutni sa stalnim postavkama svojih radova, autor sa najmanjim brojem samostalnih izložbi za vrijeme života. Didekovo stvaranje je djelomice još uvjek nedovoljno istraženo, ali njegov pedagoški rad je od izuzetnog značaja. Didekov moto je:

"Sve ne možemo naučiti – bit je prepuste na stvaralačkoj intuiciji." Slikarevo likovno izražavanje su slike, crteži, koje su izložene u pet tematskih sklopova - Autoportreti, Sedmina, U internaciji, Pred štafajrom i Krajina. Slikarstvo Zorana Dideka moramo sagledati kao autonoman dio likovnega izražavanja, a uzrok, da se autorska poetika nije razvijala posve linearne, između ostalog potrebljeno je tražiti i u Didekovem širokom dijapazonu stvaralačkog izražavanja, koje se pored likovne teorije kreće od arhitekture do oblikovanja, a zajednička tačka je stremljenje ka humanizmu."

Za poznavaoce slikarstva, Didekovi crteži su posebno privlačni, dok su, za slabije poznavaoce, nešto novo i izbor vlastitog razmišljanja.

Izložbu je otvorio predstavnik Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci, gospodin Branko Zupanc. Njegov pozdravni govor prilikom otvaranja ("Jer već su prethodnici o svemu već govorili"), je stoga bio spontan, opušten i ponovni dokaz povezanosti naroda i njihovih kultura.

Prevod Bernarda Pleša

Delo MPZ »Davorin Jenko« v letu 2011

Aktivnosti našega pevskega zбора so bile v letošnjem letu usmerjene predvsem na pripravljanje pesmi za tradicionalne nastope: Srečanje slovenskih pevskih zborov v Banjaluki in nastope zбора v Republiki Sloveniji.

Ob slovenskem kulturnem prazniku je društvo organiziralo razstavo fotografij z naslovom »Ljubljana – Banjaluka: PODOBE DVEH MEST«. Na otvoritvi je nastopal tudi zbor »Davorin Jenko«, ki letos slavi 10 let svojega dela.

Skupni koncert pevskih zborov »Maj« in »Davorin Jenko«

Na povabilo moškega pevskega zбора »Maj« iz Kranja je zbor 9. aprila 2011 v Kranju sodeloval na skupnem koncertu, ki je bil posvečen uspešnemu petnajstletnemu delovanju gosti-

teljskega zбора. Kot gosta sta poleg našega zбора nastopila tudi naša solistka Aleksandra Bilanović in inštrumentalist Dragan Marković.

Teden kulture 2011 Novo mesto

V organizaciji Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in v okviru Tedna kulture 2011 je bila v Novem mestu prireditev »Kultura enolončnice«. Teden kulture se je odvijal na različnih mestih v Novem mestu. Tako so se od 15. do 20. junija vrstili večeri folklore, poezije, proze, slikarstva, glasbe in pesmi z vseh strani. Na skupni prireditvi, ki je bila 18. junija 2011 v kulturnem domu »Janez Trdina«, je nastopal tudi pevski zbor našega društva.

Koncert slovenskih zborov iz zamejstva

18. junija 2011 je zbor Društva Slovencev »Triglav« nastopil na koncertu slovenskih zborov iz zamejstva. Ta koncert je tradicionalen že vrsto let. Prireditev je bila na osnovni šoli v Šentvidu pri Stični. Na koncertu so sodelovali zbori iz Srbije, Hrvaške, Madžarske, Avstrije, Italije in Bosne in Hercegovine.

Srečanje slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični

Srečanje slovenskih pevskih zborov poteka že vrsto let konec junija v Šentvidu pri Stični. Tudi letos je naš zbor sodeloval na nastopu številnih pevskih zborov, ki so se zbrali na igrišču Osnovne šole Ferdo Vesel. 19. junij je bil deževen dan, vendar to ni motilo okoli 3000 pevcev, ki so pod izkušeno taktirko dirigenta peli slovenske pesmi.

Slovenski dan v Slatini

Društvo Slovencev Republike Srbske »Triglav« je 25. junija 2011 organiziralo 2. Slovenski dan v Slatini. Program se je začel z pesmijo, ki jo je kot prvi nastopajoči zapel naš pevski zbor. Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali tamburaši iz Dragatuša v Beli krajini, Oktet Zven iz Črnuč pri Ljubljani, Akademsko kulturno društvo Lola iz Beograda, folklorna skupina iz Kranja, za najmlajše pa je poskrbel sijajni animator Sten Vilar.

Pevski zbor »Davorin Jenko« poje in sodeluje na vseh prireditvah in društvenih srečanjih. Želimo, da naš zbor postane kvalitetnejši in da se srečujemo z mnogimi zbori v sedanji domovini, v domovini naših prednikov in izven meja. Za kvaliteto zobra skrbi zborovodja prof. Aleksandar Jeremić. Skupaj z njim, z mladimi inštrumentalisti, solistko Aleksandro Bilanović, ki zbor vedno zvesto spremljajo, in zagnanim delom pa smo prepričani, da lahko uspejo.

Nataša Kajmaković

HOR "DAVORIN JENKO"

Mješoviti hor Davorin Jenko je formiran januara 2001. godine. Prvi nastup je imao na Martinovanju iste godine, a prvi veći javni nastup februara 2002. godine u Kulturnoj dvorani Banskog dvora, na proslavi Prešernovih dana. Repertoar hora čine uglavnom slovenačke narodne i umjetničke pjesme. Iz godine u godinu se broj izvođača povećavao, s čim su i glasovne mogućnosti postajale bolje. Nastupi su se nizali ne samo u Bosni i Hercegovini, već i u mnogim gradovima u Sloveniji. Prvi dirigent je bio Goran Đevenica, drugi Nenad Simić a danas je pod dirigentskom palicom profesora Aleksandra Jeremića i zajedno sa dječijim horom, broji preko 40 članova. Svake godine učestvuje na susretima horova u Šentvidu pri Stični, a svojim nastupima uljepšava sve priredbe koje organizuje udruženje Triglav. Hor je imao i samostalne koncerte, kao što je Veče slovenačke muzike u banjalučkom Banskom dvoru, te nastupe na različitim manifestacijama i proslavama: Martinovanje, Kurentovanje, otvaranje izložbi, Prešernovidi...

Hor je ove godine usmjeren na dvije opšte aktivnosti, a to su 10.tra-

dicionalni susreti horova u Banjoj Luci i nastupi hora u Sloveniji, što je potvrda rada i stalnog unapređivanja aktivnosti.

Nastupi hora u 2011. godini:

OTVORENA IZLOŽBA FOTOGRAFIJA: LJUBLJANA - BANJA LUKA

Dana 15.2.2011.godine, povodom slovenačkog kulturnog praznika posvećenog pjesniku Francu Prešernu naše Udruženje je ove godine priredilo izložbu pod nazivom »Ljubljana

– Banja Luka: SLIKE DVA GRADA«. Ovaj kulturni događaj je uveličao i nastup našeg hora »Davorin Jenko« koji ove godine slavi 10 godina postojanja, a propraćen je i od strane velikog broja medija.

ZAJEDNIČKI KONCERT HORA "MAJ" I HORA "DAVORIN JENKO"

Na poziv muškog hora "MAJ" Kranj su mješoviti hor "Davorin Jenko" i vokalna solistkinja Aleksandra Bilanović uz instrumentalnu pratnju Dragana Markovića učestvovali 9. aprila 2011.

godine na zajedničkom koncertu, koji je bio organizovan povodom 15 godina rada hora.

SEDMICA KULTURE 2011 NOVO MESTO

U organizaciji Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto i u okviru Sedmice kulture 2011 u Novem mestu je i ove godine održana manifestacija „Kulturna enolončnica“. Sedmica kulture se održala na različitim lokacijama Novog mesta od 15.-20. juna što je sadržalo večeri folklora, poezije, proze, slikarstva, muzike i pjesme sa svih strana. U zajedničkoj priredbi održanoj 18. juna 2011. godine u Kulturnoj dvorani „Janez Trdina“

učestvovao je i hor „Davorin Jenko“ Udruženja „Triglav“

KONCERT SLOVENAČKIH HOROVA IZ POGRANIČNIH DRŽAVA

U subotu 18.juna 2011.godine, hor „Davorin Jenko“ Udruženja „Triglav“ nastupio je na koncertu slovenačkih horova iz pograničnih država. Koncert se tradicionalno održao u Osnovnoj školi u Šentvidu pri Stični uz učešće deset horova iz Srbije, Hrvatske, Mađarske, Austrije, Italije i Bosne i Hercegovine.

42. SUSRETI SLOVENAČKIH HOROVA U ŠENTVIDU PRI STIČNI

42. Susreti slovenačkih horova su održani u Šentvidu pri Stični 18. i 19. juna 2011.godine. Hor „Davorin Jenko“ Udruženja „Triglav“ je i ovaj put učestvovao na tradicionalnim susretima horova koji su organizovani na igralištu Osnovne škole „Ferdo Vesel“ 19. juna 2011.godine. Kišovito vrijeme je bilo i ove godine, ali to nije spriječilo oko 3000 horskih pjevača da učestvuju na ovoj manifestaciji.

2.SLOVENSKI DAN U SLATINI

Udruženje Slovenaca RS „Triglav“ je 25.6.2011.godine organizovalo 2. Slovenski dan u Slatini.

Program je otvorio naš hor „Davorin Jenko“ sa instrumentalnom pratnjom i vokalnom solisticom Aleksandrom Bilanović, a u nastavku su učestvovali učenici dopunske nastave slovenačkog jezika iz Slatine i Banje Luke sa predstavom „Maček muri“, te Folklorna grupa iz Kranja, Tamburaški orkestar iz Dragatuša u Beloj krajini – Slovenija, Oktet „Zven“ iz Črnuča – Ljubljana i Akademsko kulturno društvo „Lola“ iz Beograda. Sten Vilar iz Studija Anima Medvode zabavljao je najmlađe goste sa svojom „Škrinjom želja“.

Biljan Kojić

Po slovensko na Trgu Krajine

V sestavi prireditev nacionalnih manjšin je naše društvo tudi letos organiziralo srečanje slovenskih pevskih zborov, a pred tem je bila na Trgu Bosanske krajine 1. oktobra predstavitev kulinarike in etnoloških značilnosti nacionalnih manjšin. Na urejenih stojnicah so se svetili sladki in slani prigrizki, izvirne jedi in pijače, promocijske brošure, ob njih pa razkošje narodnih noš. Bila je prava paša za oči. Slišale so se pesmi in melodije različnih narodov. Skratka, bilo je veselo.

V razvedrilnem programu, namenjenem predvsem otrokom, je umetnik in animator Sten Vilar s svojo animacijo premamil k sodelovanju ne le otroke, temveč tudi številne starejše. Prisotne je popeljal v čudovit svet domljije.

Ob 18. uri pa se je začel program srečanja slovenskih pevskih zborov. Sodelovali so: MPZ »Camerata Slovenica« društva Slovencev iz Sarajeva, MPZ »Davorin Jenko« društva Slovencev iz Banjaluke, Moški pevski zbor »Maj« iz Kranja, kot gosti pa so sodelovali tudi KUD »Lino Mariani« iz Pule in Norby Kovač s skupino Mužlja iz Vojvodine.

Pozno v večer so odmevale pesmi in vesele viže slovenskih avtorjev. Tako se je tudi tokrat izkazalo, da še vedno velja staro reklo: Glasba ne pozna meja in glasba gradi mostove – čvrste mostove prijateljstva.

Nataša Kajmaković

Susret slovenačkih horova

U sklopu priredbe nacionalnih manjina naše društvo je i ove godine organizovalo susret slovenačkih horova.

2.11.2011.godine poslijepodne na Trgu Bosanske Krajine u Banjoj Luci predstavljene su kulinarske i etnološke karakteristike nacionalnih manjina.

Za ovu priliku primjeran šator bio je pravi raj za oči. Na urednim štandovima bili su izloženi slatkiši i slani specijaliteti, izvorna jela i pića, promotivne brošure i raskoš narodnih nošnji. Čule su se pjesme i melodije različitih naroda. Jednom rječju - bilo je veselo. U opuštajućem programu, namenjenom prije svega djeci, umjetnik i animator Sten Vilar je svojom animacijom privukao ne smao djecu, već i starije. Prisutne je odveo u predivan svijet mašteta.

U 18 časova je počeo program "Susret slovenačkih horova". Učestvovali su:

MPZ "Camerata Slovenica" Društva Slovenaca iz Sarajeva, MPZ "Davorin Jenko" Društva Slovenaca iz Banja Luke, Muški hor "Maj" iz Kranja, a kao gosti su učestovali "KUD " Lino Mariani iz Pule i Norby Kovač sa grupom Mužlja iz Vojvodine.

Kasno naveče čule su se pjesme slovenačkih autora. Stara izreka još uvijek važi: "Muzika ne zna za granice, muzika gradi mostove, čvrste mostove prijateljstva!"

Prevod Darko Mijatović

Postoje rijeke, mnogo rijeka - brzih, bistrih, dubokih, tamnih. Rijeka sa suzama oplakanih, suncem obasjanih, tajanstvenih i uvijek pričama protkanih.

Postoje brda, mnogo brda - visoka, kamena, šumovita i opet pričama protkana.

A među njima mostovi - stari, kameni, drveni, moderni. Mostovi rušeni, ponovo građeni, pričama protkani.

»Obstajajo reke, mnogo rek – bistrih, hitrih, globokih, temnih, s solzami objokanih, s soncem obsijanih, skrivnostnih in vedno z zgodbami stkanih.

Obstajajo gore, mnogo gora – visokih, kamnitih, z gozdovi poraslih in vedno z zgodbami stkanih.

A med njimi mostovi – stari, kamniti, leseni, moderni, porušeni, ponovno zgrajeni in vedno z zgodbami stkanii.«

Nataša Kajmaković

Glasbeni večer

24. junij 2011. Koncertna dvorana Banski dvor. Samo še pol ure je do začetka koncerta. Tokrat prvič v organizaciji našega društva.

Posebno vzdušje je vladalo v foajerju, kjer je organizacijski odbor nestrpno, z dozo strahu o morebitnem slabem odzivu pričakoval prihod obiskovalcev. Počasi so prihajali. Dvorana se je polnila in naš strah je jenjal. Prišla je tudi ekipa s televizije. Naši glasbeni umetniki so, kljub temu da jih je čakal nastop, odgovarjali na novinarska vprašanja. Kazalci na uri so se pomikali in nestrpno smo čakali na začetek. Malo zakasnitve pač mora biti, to je že v navadi. Končno so reflektori obsijali oder.

V niši oboka na odru je na stojalu stal bogat cvetlični aranžma iz belih gladijol in bršljana, ki je bohotno padal na tla. Posebno vzdušje. Občutek veličastnosti in pričakovanja je bil prekinjen s prihodom voditeljice. Njene besede so prekinile tišino:

»Obstajajo reke, mnogo rek – bistrih, hitrih, globokih, temnih, s solzami objokanih, s soncem obsijanih, skrivenostnih in vedno z zgodbami stkanih.

Obstajajo gore, mnogo gora – visokih, kamnitih, z gozdovi poraslih in vedno z zgodbami stkanih.

A med njimi mostovi – stari, kamniti, leseni, moderni, porušeni, ponovno zgrajeni in vedno z zgodbami stkanii.

Nocoj gradijo mostove čvrste in večne vezi prijateljstva, naši eminentni umetniki z Japonske, iz Avstrije in Republike Srbske.«

In nato, začetek koncerta. Akordi pianista in Yukikin sopran. Nežen, kot ga lahko s svojo gracioznostjo predoči le Japanka z interpretacijo japonskih pesmi in tudi drugih. V lepi slovenščini je zapela pesem Ne čakaj na maj. Sledile so arije iz oper Rusalka, Don Juana (duet Yukike in Dejana Herakovića) in Figarove svatbe.

Baritonista Dejana Herakovića poznamo mnogi že od prej, saj je že uspešno nastopil na banjaluški pevski sceni. Danes živi in dela v Sloveniji. Njegov močan, baržunast bariton in temperamentno zapeta pesem Granada so publiko navdušili.

Vokalna solistka Maja Tatić je znana ne le doma, temveč tudi v svetu. Nastopala je kot predstavnica BiH na evroviziji. Je izvrstna interpretatorka vseh žanrov zabavne glasbe. S staro bosansko pesmijo Što te nema je mnogim poslušalcem vrnila občutek sevdaha.

Vse pevce je spremljal na klavirju mlad pianist Dejan Janković. Z gotovostjo lahko rečemo, da je Dejan že sedaj izvrsten pianist in da bomo v prihodnosti prav gotovo še s ponosom govorili o njem. Klavirski trio Dejan Janković – klavir, Sonja Vojnović – violin, Lidija Paulin – violončelo je mlad trio. Skupaj so zaigrali Piazzollinini skladbi Pomlad in Poletje.

Vsi sodelujoči pa so v skupni izvedbi na zaključku koncerta »Glasba gradi mostove« občinstvo očarali s pesmijo Slovenija, od kod lepote tvoje.

Za vse nas je bil to lep in bogat večer. Srečni smo, da trud, ki smo ga vložili, ni ostal brez sadu.

Nataša Kajmaković

Veče s muzikom

24. 06. 2011.- koncertna dvorana Banski dvor. Samo još pola sata je do početka koncerta. Ovaj put prvi put u organizaciji našeg društva.

Posebna atmosfera vladala je u foajeu, gdje je organizacijski odbor nestrpljivo i sa dozom straha o mogućoj malobrojnoj posjeti očekivao dolazak posjetilaca. Dvorana se punila in naš strah je prolazio. Došla je i ekipa sa televizije. Naši muzički umjetnici su odgovarali na pitanja novinara bez obzira na to što ih je čekao nastup. Pomjerale su se kazaljke na satu i s nestrpljenjem smo čekali na početak. Malo kašnjenja naravno mora da bude. Konačno su reflektori obasjali binu.

Večeras grade mostove čvrste, vječne, mostove prijateljstva, naši eminentni umjetnici iz Japana, Austrije, Republike Srbske.«

I onda – početak koncerta. Akordi pijaniste i Yukikin sopran. Na lijepom slovenačkom zapjevala je pjesmu »Ne čakaj na maj«. Uslijedile su arije iz opera: Rusalka, duet Yukike i Dejana Herakovića iz Don Juana i Figarove svatbe.

Baritonista Dejana Herakovića poznamo več dugo. Danas živi i radi u Sloveniji. Njegov močan bariton i temperamentno otpjevana pesma Granada oduševili su publiku.

Vokalna solistinja Maja Tatić je poznata ne samo kod nas, več i u svijetu. Nastupala je kao predstavnik BiH na Evroviziji. Vrsna je interpretatorica svih žanrova zabavne muzike. Starom bosanskom pjesmom »Što te nema« mnogim je slušaocima vratila osjećaj sevdaha.

Sve pjevače je na klaviru pratilo mladi pijanista Dejan Janković. Sa sigurnošču možemo reći da je Dejan več sada izvrstan pijanista i da ćemo i budućnosti sasvim sigurno o njemu pričati kao o majstoru, umjetniku. »Trio« Dejan – klavir, Sonja Vojnović – violin, Lidija Paulin – vijolončelo, je mlad trio. Zajedno su zasvirali Piazzollinu kompoziciju Proljeće i Ljeto.

U zajedničkom izvođenju svi učesnici koncerta »Muzika gradi mostove« su na kraju očarali posjetioce pjesmom »Slovenija od kod lepote tvoje«.

Bilo je to lijepo i bogato veče za sve nas. Srečni smo da se trud koji smo uložili isplatio.

Prevod Darko Mijatović

Kozarski etno 2011 – Piskavica, Banjaluka

Kot že prejšnja leta je tudi letos v Piskavici pri Banjaluki potekal štiridnevni festival folklora in izvirnih narodnih

pesmi. Že 7. festivala so se udeležile številne skupine iz mnogih evropskih

republik, skupine iz sosednjih republik, iz Banjaluke in okolice.

Zaključna svečanost je potekala v Banjaluki. Na centralnem trgu so se šibile stojnice, polne specifičnih kulinaričnih dobrot, pijač in rokodelskih izdelkov. Na eni od stojnic so predstavili svoja ljudska izročila tudi člani društva Dragatuš iz Slovenije. Vsi sodelujoči so se v sprevodu predstavili gledalcem, kasneje pa je bil kulturni program. V programu so sodelovali tudi naši gosti, folklorna skupina s pevci in inštrumentalisti iz Dragatuša.

Skupaj s številnimi gledalci in poslušalci smo kulturni program spremljali tudi člani našega društva skupaj s konzulom Konzularne pisarne Republike Slovenije v BiH v Banjaluki Brankom Zupancem.

Nataša Kajmaković

7. Kozarski etno 2011.-Piskavica, Banja Luka

Kao i prethodnih godina i ove godine se u Piskavici kod Banja Luke održao četverodnevni festival folklora i izvornih narodnih pjesama. Na festivalu su učestvovalo brojne grupe iz mnogih evropskih republika, grupe iz susjednih republika, iz Banja Luke i okoline.

Završna svečanost se održala u Banja Luci. Na centralnom trgu bili su štandovi puni specifičnih kulinarskih umjeća, pića i ručnih radova. Na jednom od štandova su i članovi društva Dragatuš iz Slovenije predstavili svoje proizvode. Svi učesnici su se predstavili publici u defileu, a kasnije je održan kulturni program. U programu su učestvovali i naši gosti, folklorna grupa sa pjevačima i instrumentalistima iz Dragatuša. Među brojnim gledaocima i slušaocima bili smo prisutni

i članovi našeg društva, zajedno sa budućim konzulom Republike Slove-

nije u BiH u Banja Luci, gospodinom Brankom Zupancem.

Prevod Darko Mijatović

Revija nacionalnih manjšin

Vsako leto se člani vseh nacionalnih manjšin, ki živimo na področju Republike Srbske trudimo, da pokažemo širši javnosti, kaj je bogastvo naše kulture.

V dvorani Narodnega gledališča Republike Srbske se je tokrat 30. septembra 12 nacionalnih manjšin predstavilo s programom pod naslovom »Multietnična vizija Banjaluka 2011«.

Vse prisotne je pozdravil predsednik Zveze nacionalnih manjšin Stevo

Haverljuk. S posebnim spoštovanjem se je zahvalil za prisotnost številnim eminentnim predstavnikom ambasad, konzulatov, konzularnih pisarn, glavnim predstavnikom mestne uprave, ministrstvu za šolstvo in kulturo, vsem sodelujočim in številni publiko, ki vsako leto spremlja predstavitev nacionalnih manjšin.

Poseben vtis je prav gotovo za vse prisotne imel pozdrav podpredsednika vlade in ministra za šolstvo in kul-

turo Republike Srbske gospoda Kaspovića, ki nas je med drugim nagovoril z besedami: »Vi predstavljate manjšino v Republiki Srbski, a vi niste manjšina, vi ste del večine. Brez vas Republika Srbska ne bi bila to, kar je.«

V programu so se nastopajoči trudili, da predstavijo svoje kulturno bogastvo na najboljši način.

Naše društvo je pokazalo svoje realno delovanje. Instrumentalni kvartet in solistka Aleksandra Bilanović so nastopili prvi. Znani so po svoji temeljitosti. Pesem, ki so jo izvedli, je bila nagrajena z velikim aplavzom. Poseben vtis pa so prav gotovo naredili naši najmlajši člani – učenci dopolnilnega pouka slovenščine so skupaj s svojo učiteljico Valentino Gradič pokazali, kaj se s trudom in željo lahko naredi in nauči. S slovensko pesmijo in plesom so za sam konec prireditve vsem prisotnim, a posebno nam Slovencem priredili posebno doživetje nečesa lepega in toplega.

V skoraj dvournem programu so se prisotni soočili z barvitostjo narodnih noš, z različnostjo plesov in pesmimi kulturnega bogastva narodov, ki živimo na tem področju.

Nataša Kajmaković

VIII Revija nacionalnih manjina

Svake godine se članovi svih nacionalnih manjina, koji živimo na području Republike Srpske trudimo da široj javnosti pokažemo šta i u čemu je suština naše kulture.

U dvorani Narodnog pozorišta Republike Srpske programom se predstavilo dvanaest nacionalnih manjina, ovog puta pod nazivom "Multietična vizija" Banjaluka 2011.

Sve prisutne je pozdravio predsjednik Saveza nacionalnih manjina gospodin Stevo Haverljuk. S posebnim poštovanjem zahvalio se za prisustvo brojnim eminentnim predstavnicima Ambasada, Konzulata, Konzularnih kancelarija, čelnim predstvincima Gradske uprave, Ministarstvu prosvjete i kulture, svim učesnicima i brojnoj publici, koja svake godine prati predstavljanje nacionalnih manjina. Sasvim sigurno je poseban utisak na sve prisutne imao pozdrav podpredsjednika Vlade i ministra za prosvjetu i kulturu Republike Srpske, gospodina Kasipovića: "Vi predstavljate manjinu u Republici Srpskoj ali vi niste manjina, vi ste dio većine. Bez vas Republika Srpska ne bi bila ono što jeste."

U programu su se učesnici trudili da predstave bogatstvo svoje kulture na najbolji način, mada je vremena uvijek premalo.

Naše društvo je predstavilo realan prikaz našeg rada. Vokalni kvartet i solistica Aleksandra Bilanović prvi su nastupali. Poznati su po svojoj preciznosti i dobroj usklađenosti. Izvedena pjesma je bila nagrađena velikim aplauzom. Poseban utisak su svakako ostavili naši najmlađi članovi. Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su zajedno sa njihovom učiteljicom, prof. Valentinom, Ninom Gradić pokazali šta se sve može uraditi i naučiti upornošću i željom. Slovenačkom pjesmom i plesom su za sam kraj priredbe svima prisutnima, a posebno nama Slovcima priredili poseban doživljaj nečeg lijepog i toplog.

U dvočasovnom programu prisutni su se suočili sa pregrštom boja nacionalnih nošnji, različitošću plesova i pjesama kulturnog bogastva naroda, koji živimo na ovom području.

Prevod Darko Mijatović

»Ko rečem zeleno, mislim Slovenija. Ko rečem Slovenija, slutim vznemirjenje in pomirjenje hkrati. Hočem doživeti to deželo. Nalezljiva energija Slovenije mi omogoča, da sem v stiku s seboj. In vselej v stiku z naravo.

Zelo po moje? Zelo zeleno?
(misel iz turistične revije o Sloveniji)

Slovenski dan v Slatini

Drugi Slovenski dan je bil tudi tokrat uspešen. Mnoštvo ljudi, bogat program, poseben šotor s stojnicami, a na njih predstavljena raznolikost kultur: od rokodelskih predstavitev,

Andrej Grasselli s soprogo. Po pestrem programu je bilo pravo slovensko kosilo: golaž, polenta, kranjska klobasa, sladice, ki so jih za to priložnost naredile članice našega

geografsko prikazane Slovenije v malem in njene kulinarike, do predstavitev mnogih slovenskih podjetij, ki delujejo na tem področju, ter podjetij, ki so že lela širši javnosti pokazati svoje proizvode. Vsa ta podjetja so našemu društvu pomagala s svojimi donacijami, da čim boljše organiziramo naš slovenski dan, našo veselico, kot jo imenujemo.

Barvitost in lepota samega prostora, kjer smo tokrat organizirali našo veselico, je bila očarljiva. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno. Bogat program, v katerem so sodelovale pevske, tamburaške, folklorne skupine iz Slovenije, naš MePZ »Davorin Jenko«, otroci dopolnilnega pouka slovenščine, izreden animator Sten Vilar ter posebni gosti, tamburaškega orkester »Lola« iz Beograda, so nam pripravili enkraten program. Zbrali so se mnogi sonarodnjaki, prijatelji in za nas pomemben gost, ambasador Republike Slovenije v BiH

društva, pa tudi pijače ni primanjkovalo. Za zabavo in ples je poskrbelo skupina »Pogled« iz Novega mesta.

Bilo je, kot mora biti na veselicah. Mnogi od nas smo takšne veselice že prej doživelni in videli. Tisti, ki tega niso, pa so si veselico v svoji domišljiji predstavljali le poslušajoč svoje starše, dedke in babice. Vsi vemo, da je veselica vesel dogodek, tako vesel, kot smo veseli Slovenci. Tako lahko zaključimo z besedami:

Ko rečemo zeleno, mislimo Slovenija, slutimo vznemirjanje in pomirjenje hkrati. Hočemo doživeti to deželo. Zelo našo, zelo zeleno ... To čutenje je prisotno tudi v naši sedanji domovini. Prav tako naši, prav tako zeleni, polni prijateljev. Treba jo je znati sprejeti, živeti z optimizmom in biti srečni, da smo našli tudi v njej toplino nove domovine.

Nataša Kajmaković

Drugi »slovenački dan«

Drugi »slovenački dan« je i ovoga puta bio uspješan. Mnogo ljudi, bogat program, poseban šator sa tezgama i na njima izložena raznolikost kultura: od etno predstavljanja, geografski prikazane Slovenije i njene kulinarike , do predstavljanja mnogih slovenačkih preduzeća, koja djeluju na ovom području kao i preduzeća koja su željela pokazati svoje proizvode široj javnosti. Sva ta preduzeća su donacija ma pomogla našem društvu da što uspješnije organizujemo naš slovenački dan.

Ljepota samog prostora gdje smo ovog puta organizovali našu „veselicu“ bila je očaravajuća. I vrijeme nam je bilo naklonjeno. Bogat program priredili su nam pjevačke, tamburaške, folklorne grupe iz Slovenije, naš MPZ Davorin Jenko, djeca dopunske nastave slovenačkog jezika, izuzetan ani-

mator Sten Vilar kao i posebni gosti tamburaškog orkestra „LOLA“ iz Beograda. Skupili su se mnogi sunarodnici, prijatelji i za nas bitan gost Ambasador Republike Slovenije u BiH gospodin Andrej Grasselli sa suprugom. Nakon zanimljivog programa uslijedio je slovenački ručak: gulaš, pura, kranjska kobasica, slatkisi, koje su za tu priliku pripremile članice našeg društva. Za zabavu i ples pobrinula se grupa „Pogled“ iz Novog Mesta.

Bilo je kao što mora biti na veselicama. Mnogi od nas su takve veselice već prije vidjeli i doživjeli. A oni koji nisu, barem su slušali o tome od svojih roditelja, baka, deda.

Svi znamo da je veselica radostan događaj. Radostan je kao što smo i mi Slovenci.

Prevod Darko Mijatović

Slovensko v Banjaluki in Slatini

Tudi letos je Društvo Slovencev »Triglav« Banjaluka v soboto, 25. junija, organiziralo Slovenski dan. Na predvečer prireditve so v Kulturnem centru Banski dvor Slovenci iz Banjaluke organizirali kulturni dogodek z naslovom Glasba gradi mostove. Na koncert so bili povabljeni tudi predstavniki ostalih manjšinskih društev v Banjaluki, udeležil pa se ga je tudi namestnik veleposlanika v Sarajevu Matija Bučar.

Nadarjeni mladi glasbeniki slovenskega društva iz Banjaluke so z glasbo zapolnili osrednjo dvorano zgradbe neoklasicističnega sloga. Dejan Herakovič, baritonist, Yukiko Nagamine, sopranistka, klavirski trio (Sonja Vojvodić na violinini, Dejan Janković na klavirju, Lidija Paulin na violončelu) in Maja Tatić, vokalna solistka, so nam z nastopom obogatili večer. Rdeča nit koncerta je bila slovenska pesem. Vsak nastopajoči se je predstavil s tremi izvedbami glasbenih del, od katerih je bila ena slovenska.

Maja Tatić in Yukiko Nagamine sta prvič javno zapeli v slovenskem jeziku, vsi skupaj pa so koncert zaključil s skupno izvedbo Avsenikove »Slovenija, od kod lepote tvoje.« Poslušalci so nastopajoče nagradili z gromkim aplavzom in vzklikom navdušenja.

Slovenski dan se je letos odvijal v Slatini, zdraviliškem mestecu nad Banjaluko. Znano je, da je ta prostor zaradi zdravilišča in prijetne klime pritegnil prve Slovence v Banjaluki. Okoliški hribčki in mir kraja sta nedvomno botrovala odločitvi naših rojakov, da v tem mestcu najdejo svoj drugi dom. Po mestu nas je vodila članica slovenskega društva Zdenka Jelić, ki je zaposlena v zdravilišču, tako smo si lahko ogledali tudi notranjost zdraviliškega centra in termalnih bazenov. Zdravilišče ni odprtega tipa in je namenjeno predvsem rehabilitaciji, v soboto, 25. junija, pa je po sicer zelo mirnem kraju odmevala slovenska pesem.

Društvo Slovencev »Triglav« iz Banjaluke je pripravilo bogat program, ki ga je s svojim prihodom počastil tudi veleposlanik RS v Sarajevu Andrej Gasselli. Prireditve je podprt tudi Urad za Slovence, poleg njega pa še Ministrstvo prosvete in kulture Banjaluka, Občina Banjaluka in Občina Laktaši.

Kulturni program se je začel ob 12. uri z nastopom društvenega pevskega »Davorin Jenko« in pevko Aleksandro Bilanović. Društvo in zbor povezujeta Slovence v Banjaluki že od leta 1998. Za člane predstavljata izobraževanja, izlete, ustvarjalnost in seveda druženje ob glasbi, ki gradi mostove.

V nadaljevanju programa so otroci dopolnilnega pouka slovenskega jezika s pesmijo in igro pod vodstvom učiteljice Valentine Gradič nastopili s predstavo Maček Muri.

Folklorna skupina Iskraemeco iz Kranja je zaplesala gorrenjske in prekmurske plese. S tamburicami je navdušil tamburaški orkester Dobreč iz Dragatuša. Oktet Zven iz Črnuč je prijetno zazvenel v poletni dan. Obiskovalce so k petju pritegnili tudi tamburaši AKUD Lola iz Beograda.

Sledilo je slovensko kosilo, za njim pa nastop Animatorja Stena Vilarja iz Medvod. Ta je s svojo skrinjico želja vzbudil pozornost najmlajših, k igri pa pritegnil vse generacije. Kot sam pravi, je njegov nastop namenjen najmlajšim, predvsem pa odraslim.

Zaključek večera je k plesu povabila glasbena skupina Pogled iz Novega mesta. Po končanem programu nas je na svoj dom povabil član društva Triglav Mladen Lunić in navedal ogled slovenske znamenitosti v Slatini. Na vzpetini nad domačijo Lunićevih se je v lepoti zahajajočega sonca razkazoval avtohton slovenski kozolec. Je edini daleč naokoli, če ne celo v BiH. Mladenov stari oče je iz Vipave, stara mama pa iz Sinjega Vrha nad Semičem.

Mladen je dolgo časa vztrajno iskal načrt za izgradnjo slovenskega kozolca, ki ga je našel v knjigi Kozolec Boruta Juvanca. Po natančnem branju knjige in potem, ko je povsem spoznal namen, simbol in vsa pravila, ki so jih ob postavitvi upoštevali naši predniki, je začel iskati arhitekte in stavbarje, ki bi si upali postaviti kozolec, kot so ga izdelovali včasih. Za izdelavo kozolca so uporabili značilne vrste lesa, pred tem pa upoštevali tudi primeren čas za sečnjo dreves. Ker je Mladen po izobrazbi inženir gozdarstva, mu iskanje primernega lesa za kozolec najbrž ni povzročalo težav. Nastal je čudovit izdelek, ki ga danes težko najdemo tudi v slovenskem prostoru, junijsko soboto pa si ga je z zanimanjem ogledal tudi slovenski veleposlanik iz Sarajeva. Lunićevi so nam postregli tudi z domaćimi dobrotami in tako se je Slovenski dan prevesil v slovenski večer.

Dvodnevni program in organizacija dogodka je bila za člane društva prav gotovo organizacijsko zahteven projekt, ki pa je tudi s pomočjo lepega vremena uspel v celoti. Tovrstna praznovanja, ki jih organizirajo slovenska društva izven meja domovine, imajo poseben čar. Člani se zavedajo svojih korenin in s pomočjo priateljev in podpornikov društva za nekaj časa ustvarijo slovensko vzdušje v kraju njihovega bivanja. V zraku je čutiti iskren ponos ob slovenski glasbi, jeziku, kulturi in običajih.

Slovenski dan je tam povsem nekaj drugega, kot smo ga navajeni v Sloveniji.

Vesna Vukšinič Zmaić

Srečanje »Dobrodošli doma«

1. julij 2011, center Ljubljane, ulice in trg v starem mestnem jedru so napolnjeni s stojnicami različnih slovenskih društev in organizacij, šibečih se z obilico izvirne kulinarike, rokodelskih izdelkov in ostalih raznovrstnosti, popestrenih s glasbenimi, folklornimi in gledališkimi skupinami, ki slovensko kulturo ohranjajo izven matične domovine.

Društvo Slovencev »Triglav« Banjaluka je na svoji stojnici predstavilo geografsko in etnološko sliko Slovenije. Želeli smo pokazati, da mi, ki živimo izven meja, nismo pozabili, kako čudovita in posebna je naša domovina in kako globoko čutenje še vedno vzbuja. Na stojnici smo predstavili tudi

monografijo Od prednikov do potomcev in katalog razstave fotografij »Podobe dveh mest Ljubljana – Banjaluka«.

Na Pogačarjevem trgu je polurni koncert izvedla naša inštrumentalna skupina z vokalno solistko. Predstavili so se s skladbami domačih in tujih avtorjev.

Bilo je to srečanje z rojaki iz vseh strani, ki kljub številnim kilometrom, miljam, ki nas ločujejo, želimo ohraniti slovensko kulturo in jezik.

Bili smo srečni tega 1. julija 2011. Vsem, ki so pripravili srečanje »Dobrodošli doma«, se zahvaljujemo in želimo, da bodo naša srečanja tudi v bodoče tako uspešna.

Nataša Kajmaković

Susret »Dobrodošli kući«

1.jul 2011, centar Ljubljane, ulice i Trg u starom gradskom jezgru popunjen štandovima, različitim slovenačkim društvinama i organizacijama, izvornom kulinarikom, ručnim radovima i ostalim folklornim i pozorišnim grupama, koje čuvaju slovenačku kulturu izvan matične domovine.

Društvo Slovenaca »Triglav« Banja Luka je na svom štandu predstavilo geografsku i etnološku sliku Slovenije. Željeli smo pokazati da mi, koji živimo van granica nismo zabora-

vili našu čudesnu i posebnu domovinu. Na štandu smo predstavili i Monografiju "Od predaka do potomaka" kao i katalog izložbe slika "Podobe dveh mest" Ljubljane i Banja Luke.

Na Pogačarjevom trgu koncert je izvela naša instrumentalna grupa sa vokalnom solisticom. Predstavili su se kompozicijama domačih i stranih autorova.

Bio je to susret sa rođacima iz svih dijelova, koji uprkos brojnim kilometrima, koji nas razdvajaju že le sačuvati slovenački jezik i kulturu.

Bili smo srečni tog 1.jula 2011.godine. Svima koji su pripremili susret »Dobrodošli kući« se zahvaljujemo i želimo da naši susreti i ubuduće budu tako uspješni.

Prevod Darko Mijatović

Po poteh Štajerske in Kozjanskega

Drugi dan našega bivanja v Sloveniji v začetku julija smo se na predlog prof. Valentine Gradič, ki je učiteljica otrok dopolnilnega pouka slovenščine v našem društvu v Banjaluki, odpravili na ogled po Štajerskem in Kozjanskem.

Prva postaja so bile Trojane. Trojanske krofe smo morali poskusiti, prav tako smo morali pozdraviti Kum, največjo goro v Zasavju. Ta se s Trojan prav lepo vidi. Nadaljevali smo naše potovanje. Občudovali smo urejena mesta, skrbno obdelana polja, polna hmelja. Nekateri so hmelj videli tokrat prvič.

Druga postaja je bilo Celje. Naredili smo kratek sprehod po mestu. Postali smo pri kipu večne popotnice Alme Karlin. Zgodba o njej nam je prebudila radovednost in željo, da vidimo čim več, da vidimo vse. Obiskali smo Celjski grad. Že pri vhodu v grajsko utrdbo so nas pričakali srednjeveški vitezi in nekatere naše dame so izkoristile, da se slikajo s temi, v oklepne oblečenimi junaki. Veliko zgodb je pripovedovanih o tem starem srednjeveškem gradu, o graščakih, hudobnicah in zaljubljenih. O zgodovinskih znamenitostih nam je govorila Valentina. Vreme nam je bilo naklonjeno in z visokih grajskih zidov smo videli celo mesto Celje in njegovo okolico.

Morali smo zapustiti to romantično mesto in se napotili proti Šentjurju. Šentjur je občina z maloštevilnim prebivalstvom, a polna muzejskih zbirk. Med najznačilnejše prav gotovo sodi hiša Ipavčevih. V njej so se rojevali zdravniki, ki so bili tudi glasbeno obdarjeni. Pesmi, ki so jih skladali in prepevali Ipavci, se tudi danes pojeno in so ponos Slovencev.

Šli smo skozi čas Ipavcev in pripravili do stare lekarne v Olimju pri Podčetrtnku. Za njihov zeliščni vrt bi prav lahko rekli: »Tam za vsako bolezen ena zdravilna rož'ca raste«. Okoli samostanskega objekta, kjer se nahaja druga najstarejša lekarna v Evropi, so nasadi neštetih zdravilnih cvetic,

dijavnici, katerih vonj se širi daleč naokrog. Podčetrtek ali Atomske toplice, kot so se včasih imenovale toplice tam, je znan po zdravilni termalni vodi, tam pa je tudi znano zdravilišče. Posebnost tega malega mesta pa je njihova izvrstna čokolada, ki je izdelana po posebnih recepturah in jo izdelujejo v privatni čokoladnici.

Veliko lepega smo bili deležni. Veliko in za mnoge od nas veliko neznanega smo videli. Privoščili smo si celo lep piknik ob Slivniškem jezeru in vse to v enem dnevu. Utrujenosti sploh nismo občutili. Kot da sta nam večna popotница Alma Karlin in naša Valentina vzbudili željo, da vidimo tisto, kar sta obe v različnem obdobju že videli. Mi smo to videli in doživeli 2. julija 2011.

Nataša Kajmaković

Putevima Štajerske in Kozjanskog

Drugi dan našeg boravka u Sloveniji, na prijedlog prof. Valentine Gradič, učiteljice dopunske nastave slovenačkog jezika za djecu u našem društvu, uputili smo se na Štajersku i Kozjansko.

Prva stanica -Trojane- morali smo probati trojanske krofne, isto tako i pozdraviti Kum, najveće brdo u Zasavju. Isto se iz Trojana lijepo vidi. Nastavili smo naše putovanje. Divili smo se uređenim mjestima, brižno obrađenim poljima, punim hmelja. Neki su hmelj prvi put vidjeli.

Druga stanica- Celje – kratka šetnja po gradu do kipa večne putnice Alme Karlin. Priča o njoj nam je probudila želju da vidimo još više. Obišli smo i Celjsku tvrđavu. Na ulazu u tvrđavu dočekali su nas vitezovi iz srednjeg vijeka

i neke naše dame su ih iskoristile u smislu slikanja sa oklopnim junacima. O ovoj tvrđavi i njihovim junacima postoji bezbroj priča. Valentina nam je pričala o istorijskim zanimljivostima. Vrijeme nam je bilo naklonjeno i sa visokih zidina smo vidjeli cijeli grad Celje i njegovu okolinu. Morali smo napustiti to romantično mjesto i uputiti se prema Šentjurju. Šentjur je opština sa malo stanovnika, ali je puna muzejskih zbirk. Među najznačajnije sigurno spada kuća Ipavčevih. U njoj su se rađali budući muzičari. Pjesme koje su komponovali i pjevali Ipavci se i danas pjevaju i ponos su Slovenaca.

Šli smo kroz vrijeme Ipavaca i doputovali do stare apoteke u Olimju kod Podčetrtnka.

»*Tam za vsako bolezen v naravi ena zdravilna rož'ca raste*«. Oko samostanskog objekta, gdje se nalazi druga po starosti apoteka u Evropi, su rasadnici bezbroj ljekovitog bilja, mirisljavki, čiji se miris širi na daleko. Podčetrtek, »atomske toplice«, poznat po ljekovitoj termalnoj vodi je poznato lječilište. Posebnost ovog malog grada je njihova izvrsna čokolada, koja je izrađena po posebnom receptu i proizvodi se u privatnoj čokoladnici.

Vidjeli smo mnogo toga za većinu nas nepoznatog. Imali smo i lijep piknik na Slivniškom jezeru i sve to u jednom danu. Ali nismo osjećali umor.

Prevod Darko Mijatović

Dan veselega druženja

Za aktivne in delavne člane našega društva mora biti in tudi v prihodnosti bo »dan veselega druženja«. To zaslužimo, saj zadane programske naloge pridno izpolnjujemo vsako leto. Letos je naše druženje potekalo v čudoviti naravi Mlinske reke. Prostor kot v pravljiči. Sence gozdnih dreves, skozi katere se je le tu in tam prikradel kakšen sončni žarek, številni potočki, izviri, povezani z majhnimi leseni mostovi, in številne pokrite ute. V Utah lesene mize in klopi za oddih, prigrizek, pogasitev žeje in nasprotno mesto za prijetno druženje.

Tokrat smo izbralo to mesto tihe oaze, da se družimo skupaj z našim dolgoletnim predstavnikom slovenskega konzulata v Sarajevu in konzulom v Banjaluki, prijateljem, Aladarjem Belcem in njegovo soprogo Anko. Gospo Anko smo si dovolili vzeti kar za svojo, saj je s svojo neposrednostjo resnično bila del nas, našega društva. Gospod Belec letos končuje svoje delo in čaka ga zaslужeni pokoj.

Gospod Belec se je z našim društvom povezel že v samem začetku leta 1989. Takrat je kot konzularni predstavnik zastopal Republiko Slovenijo v BiH pri osnovanju našega Društva v Republiki Srbski v Banjaluki. Konzulat Republike Slovenije je bil v Sarajevu in vse, kar je bilo vezano na Slovence, živeče v Republiki Srbski, smo morali opravljati v Sarajevu. To je bilo za nas vedno povezano z veliki napor. Oddaljenost dveh mest, slabe prometne povezave, finančne težave, v enem dnevnu težko opravljeni posli so bile nevšečnosti, s katerimi smo se soočali. Gospod Belec je vedel za naše probleme in vedno jih je želel olajšati in nam pomagati, da jih čim boljše in hitreje rešujemo.

Naša načrtovanja in našo željo, da se v Banjaluki odpre konzularna pisarna Republike Slovenije, je podprt in oboje-

stranski naporji so rodili sadove. V Banjaluki smo dobili Konzularno pisarno Republike Slovenije. Imeli smo tudi to srečo, da je kljub temu, da je imel vse pogoje za zaslужeno upokojitev, gospod Belec prevzel vodstvo Konzularne pisarne.

Zahtevno delo, vendar za »starega«, izkušenega diplomata in poznavalca se stvari in težave na našem območju po njegovi presoji in optimizmu vedno dajo rešiti. Bil je tesno povezan z delom našega društva in vedno se je skupaj s soprogo udeleževal vseh prireditev, bodisi kulturnih, športnih in drugih.

Bil je eminenten predstavnik Republike Slovenije v BiH in Republiki Srbski. Za naše društvo pa je bil in bo ostal prijatelj in vedno spoštovan gost

Nataša Kajmaković

Dan veselog druženja

Za vrijedne i aktivne članove našeg društva mora postojati sada i ubuduće „Dan veselog druženja“. Zaslužujemo to jer smo zadane programske zadatke skoro završili. Ove godine smo se družili u prirodi Mlinske Rijeke. Prostor kao u bajci. Sjenka drveća kroz koje se tu i tam probijajo neki sunčani zrak, brojni potoci, izvori povezani malim drvenim mostovima i pregršt prekrivenih kućica. U kućicama drvene klupe i stolovi za odmor, hrana, nešto za piti i uopšte mjesto za prijetno druženje.

Ovaj put smo izabrali to mjesto tihe oaze da se družimo zajedno sa našim dugogodišnjim predstavnikom slovenačkog konzulata v Sarajevu i konzulom u Banja Luci, prijateljem gospodinom Belec Aladarom i njegovom suprugom Ankom. Gospodu Anku smatramo svojom jer je svojom neposrednošću stvarno bila dio nas i našeg društva. Gospodin Belec ove godine završava svoj rad in čeka ga zaslужena penzija.

Gospodin Belec se sa našim društvom povezao još od samog početka 1998. godine. Tada je kao konzularni predstavnik predstavljal Republiku Sloveniju u BIH prilikom osnivanja našeg društva u Republici Srpskoj, u Banja Luci. Konzulat Republike Slovenije je v Sarajevu in sve što je bilo vezano za Slovence koji žive v Republici Srpskoj morali smo obavljati v Sarajevu. To je za nas bio veliki napor. Problemi sa kojima smo se susretali su udaljenost dva grada, slabe saobraćajne veze, finansijski problemi, teško obavljanje poslova v jednom danu. Gospodin Belec je znao za naše probleme i uvijek ih je pokušavao olakšati i pomoći nam da ih što bolje i što prije riješimo.

Podržao je naše planove i našu želju da se u Banja Luci otvori Konzulat Republike Slovenije i obostrana upornost je urodila plodom. U Banja Luci smo dobili Konzularnu kancelariju Republike Slovenije. Imali smo i tu sreću da je uprkos ispunjenim svim uslovima za zaslужenu penziju, Gospodin Belec preuzeo vodstvo Konzulata.

Zahtjevan rad za „starog“, iskusnog diplomata in poznavalca, naše stvari i problemi se po njegovom procjeni i optimizmu uvijek mogu riješiti. Bio je usko povezan sa radom našeg društva i uvijek je sa suprugom učesovao u svim priredbama, kulturnim i sportskim.

Bio je eminentan predstavnik Republike Slovenije u BIH i Republici Srpskoj. Za naše društvo je bio i ostao prijatelj i uvijek poštovan gost.

Prevod Darko Mijatović

Kuhajmo veselo in dobro

Čarobna moč kruha

Veliko vrst kruha poznamo, vendar je božični ali pa novoletni kruh POPRTNIK nekaj posebnega. Ta kruh je imel poseben pomen, zato so ga dobili vsi člani družine, v starih časih tudi hlapci in dekle ter gostje. Na kmetijah ga je dobila tudi živila. Drobčinice so posuli po zemlji, da bi bolje rodila, in tudi v vodnjak, da ne bi usahnil. Ljudje so namreč verjeli, da ima poprtnik čarobno moč, da jih bo obvaroval pred nesrečo in boleznijo, da bo naredil plodnejšo zemljo, ohranil čisto vodo in zagotovil, da voda ne bo poplavljala niti usahnila. Otroci so morali za svoj kos pogače visoko skočiti, da bi toliko zrasli v novem letu.

Nam pa ostane, da ga poskusimo.

Kvasova mešanica:

50 g kvasa, 1 žlica sladkorja, 6 žlic mleka, 4 žlice bele moke

Testo:

1 kg bele pšenične moke, 120 g sladkorja, 150 g surovega masla, 5 dl mleka, 1 žlička soli, naribana limonina lupinica

Priprava:

- Iz navedenih sestavin pripravimo kvasovo mešanico.
- Moko presejemo, dodamo sol, limonino lupinico, maslo, sladkor, jajca, kvasovo mešanico ter zamesimo testo, ki naj vzhaja.

- Nekaj vzhajanega testa odvzamemo, ker bomo iz njega naredili okrasje, in ga ne pretanko zvaljamo.
- iz večine testa oblikujemo hlebec in ga bogato obložimo z okraski, ki smo jih oblikovali iz razvaljanega testa. To so lahko ptički, kitke, zvezdice, rože, jaslice ipd. Površino hlebca lahko s čopičem premažemo z mlačno vodo, saj se okrasje lepše oprime površine hlebca.
- Okrašeni hlebec naj vzhaja. Preden ga damo v pečico, ki smo jo ogreli na 180 stopinj Celzija, ga premažemo s stepenim jajcem in potem pečemo približno eno uro.
- Ko je kruh pečen, ga vzamemo iz pečice in pokrijemo s prtom, da se ohladi.

Kruh lahko pečemo tudi v oglatem ali okroglem glinastem ali kovinskem modelu.

Topla predjed

Govedina iz juhe s tremi hreni

Toplo govedino iz juhe narežemo na približno pol centimetra debele rezine in postrežemo s tremi hreni s smetano, jabolkom in trdo kuhanim jajcem.

Hren s smetano: zmešamo 1 veliko žlico hrena in 1 veliko žlico kisle smetane, solimo, popopramo, dodamo začimbe.

Hren z jabolkom: zmešamo 1 veliko žlico hrena, pol naribanega jabolka, ščepec sladkorja, malo kisa.

Hren s trdo kuhanim jajcem: zmesamo 1 veliko žlico hrena, naribano jajce, sol, poper, olje, kis, malo drobnjaka.

Rumove lunic

Sestavine:

100 g jedilne čokolade, 100 g margarine, 4 jajca, 50 g sladkorja, 2 žlici medu, 75 g mletih orehov, 75 g mletih mandljev ali lešnikov, pol žličke cimenta, 12 žlic ruma

Preliv:

200 g sladkorja v prahu, 2 žlici limoninega soka, 1 žlica ruma

Priprava:

- Pečico segrejemo na 180 stopinj Celzija. Nad soparo stopimo čokolado in margarino ter ohladimo.
- Jajca in sladkor penasto umešamo, da dobimo gosto svetlo kremo, med mešanjem dodajamo stopljeno čokolado, med, rum, na koncu pa še moko z oreščki (lešniki ipd.) in cimetom.
- Mešanico vlijemo v pekač in pečemo približno 20–25 minut na srednji rešetki.
- Medtem iz sladkorja, limoninega soka in ruma pripravimo sladkorni led (biti mora gost, po potrebi dodamo sladkor), s katerim prelijemo pečeno testo, in pustimo, da se led strdi.
- Ko je led posušen, z ostrim kozarcem izrezujemo polkroge, da dobimo obliko lunic (lahko uporabimo tudi modelčke za piškote).

ZLATE MISLI

Založba Mladinska knjiga

Iz knjige Zlate misli

Prijatelji so tisti del človeške rase, s katerimi si lahko človek.

Kaj je prijatelj? Povedal ti bom. To je človek, s katerim si dovoliš, da si to, kar si.

Kjer koli že si, prijatelji so tisti, ki ustvarjajo tvoj svet.

Gaspari